

שוברים שתיקה – קובץ עדויות מס' 1

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: מחנה הפליטים ****, משחקי גמר המונדיאל

היינו באמצע סריקות במחנה הפליטים. כשנכנסנו לאחד הבתים פינינו את המשפחה לחדר אחד (לפי הנוהל) וביצענו סריקה בבית. דרך אגב, המשפחה היתה באמצע צפיה במשחקי גמר המונדיאל, והשאירה את הטלויזיה דולקת. התפתינו והתיישבנו לראות את המשחק, ולאט-לאט הצטרפו כולם (כל המחלקה) והצטופפו מול הטלויזיה, כולל הסמ"פ, וראינו את המשחק. בינתיים המשפחה ישבה בחדר אליו הכנסנו אותם קודם.

פרטיהם האישיים של מוסרי העדויות הושמטו על מנת לא לאפשר את זיהוים.

שם: **** דרגה: **** יחידה: **** מקום התקרית: רמאללה תאריך: מרץ 2002, כניסה שניה של צה"ל לרמאללה

במהלך נסיעה שגרתית ברמאללה עלה נהג הטנק על שלושה רכבים מפוארים. הנהג נסע לפי הוראות המפקד שאמר לו לעלות על הרכבים. טנק נוסף שהיה מאחור עלה גם על שלושת הרכבים. אף אחד משני הצוותים לא העיר למפקדי הטנקים על הנסיעה הסתמית הזאת... שבוע אח"כ, אותו מפקד העביר בפלוגה שיעור על טוהר הנשק.

שם: **** דרגה: **** יחידה: נח"ל חרדי מקום התקרית: כיכר הכפר טמון תאריך: יום שישי, יוני 2003

אני וחברי לפלוגה נכנסים לתוך הכפר טמון שבאזור שכם. השעה היא שעת צהרים, המשימה היא צ'ק פוסט (זה מחסום מידי לזמן קצר שמקימים על מנת להפגין נוכחות ובכך אולי תופסים מחבלים). יום שישי, כיכר הכפר הומה אנשים בשגרת יומם. אנחנו פותחים את המחסום ומתחילים לבדוק את המקומיים כשלתע מרחוק עדת מפגינים ילדים מתחילה לידות לכיווננו אבנים ממרחק 300 מטר (מרחק שאף אחד לא יצליח לפגוע בנו). המ"פ אז דרש מהמטוליסט לירות לעברם רימון אלפ"ה (כזה שעושה עשן שיכול בקלות לשלהב את האווירה בכפר לרמה כזו שיהיה סיכוי סביר להרוגים. כל אותו זמן המ"פ מסתובב ומתחיל לקלל בעברית ובערבית את כל התושבים רק בכדי ללהט את האווירה).

המטוליסט מסרב בכל תוקף לירות את המטול והמ"פ פוקד עליו בזעם לעלות לספארי אחרי שהוא מציין שזה סירוב פקודה וצפוי למטוליס"ט עונש. המטוליסט לא נשפט, אולם הועמדו כנגדו כל מיני סנקציות מצד הסגל. הפרשיה הושתקה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: צנחנים 202 מקום התקרית: שכם בלאטה

החרמת המפתחות זה היה מסודר?

מה זה מסודר?! גם אם זה היה מסודר זה היה נעלם... אתה מחליף זה... כשהיינו בבית הנטוש שהיה אסור לאנשים לעבור. רכב היה עובר - "הופה! זה! למה?" ולוקחים את המפתחות, את הרזרבי, לך הביתה ברגל, האוטו שלך פה, תחזור עוד יומיים. שם את המפתחות למעלה בבית הנטוש, שמשמרת שמחליפה אותנו לוקחים להם גם את תעודות זהות, לוקחים הרבה.

זה באמת חוזר אליהם אחר כך?

המון פעמים לא.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: מחסום D.C.O. - יריחו

באופן שגרתי במהלך מרדפים אחרי שב"חים שהיו עוקפים את המחסום מצד מזרח היינו לוקחים אותם מאחורי מבנה נטוש הנמצא במרחק קצר מהמחסום והיינו מרביצים להם. המבנה היה מסתיר אותנו ממפקד המחסום ומעוברי אורח שעוברים במחסום. במידה והשב"ח היה מחזיק תיק היינו הופכים לו את התיק על הרצפה ומלכלכים אותו ואת הבגדים והרכוש שבתוכו בפודרה. נוהל זה של הפיכת תיקים בוצע בידיעת רוב המפקדים שהיו הופכים את זה לבדיחה וחלקם היו גם משתתפים בזה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: מחסום רמות

לאחר שירות במחסום רמות של חודשיים בערך, חודשיים מתסכלים ביותר של ביצוע מחסום בכניסה לירושלים שלכאורה מונע כניסת פלשתינאים לירושלים, אך בעצם המחסום נעקף מוואדי שליד המחסום. בוואדי זה כל יום היו כמה עשרות פלשתינאים עוקפים את המחסום בריצה ונכנסים לתוך ירושלים. אני החלטתי להתחיל לבצע פעילות יזומה של מארבים ותפיסת המסתננים באישור הממונים עליי.

באחד המארבים תפסתי נער פלשתינאי צעיר בסביבות גיל 20 (בן גילי) שלא הייתה לו תעודת זהות ועל מנת לשלוח אותו למחסום כדי לתפוס קבוצה נוספת של מסתננים לא יכולתי לקחת את תעודת הזהות שלו ולכן נתתי בו אמון שהוא יגיע לבד למחסום. האמון התברר כמטופש ואותו נער נעלם באותו היום. כעבור שבוע בערך תפסתי את אותו הנער והפעם לקחתי אותו עמי למחסום לבירור. בזמן הגעתי למחסום התבצע חילוף משמרות וסיפרתי את מקרה האירוע למ"כ שהחליף אותי. כעבור מספר דקות לאחר חילוף המשמרות אותו נער פלשתינאי ברח מן המחסום בריצה בזמן שניצל חוסר ערנות של חיילי המחסום. כעבור שבוע נוסף בערך פגשתי בשלישית את אותו הנער הפלשתינאי הפעם אחד החיילים שלי תפס אותו והביא אותו אליי למחסום. האירוע שעבר עליי בזמן פגישתי השלישית עם אותו נער בן גילי נחקק חזק בזיכרוני. ברגע שראיתי אותו התפרצתי עליו בזעם ושנאה שבחיי לא חוויתי, תפסתי אותו בגרונו בכוח, חנקתי אותו ודחפתי אותו כמה מטרים לשפת המדרכה שם אזקתי את ידיו ורגליו באזיקון בכוח עד כדי דימום בעורו ועיכבתי אותו. בזמן המעשה כל חיילי המחסום, חיילים שפיקדתי עליהם במשך 8 חודשים, חיילים שאת כל שהותי בשטחים איתם ביליתי בניסיון להסביר להם עד כמה פסול להשתמש באלימות כנגד האוכלוסייה הפלשתינאית, חיילים שהתווכחתי איתם שעות על כך שאסור לפנצר את צמיגי המכוניות שלהם, חיילים שניסיתי להראות להם בעזרת דוגמה אישית שחשוב לתת לפלשתינאים המעוכבים במחסום מים ביום חם. וכל אותו לימוד וכל אותה דוגמה אישית נפלה לפח באותו הרגע, אותו רגע קטן שאני איבדתי את שפיותי.

יש אנשים אני מניח שיסתכלו על המקרה הזה ולא יראו בו אירוע מיוחד, אנשים ששמעו וראו על מקרים נוראים הרבה יותר, אבל אותו המקרה בשבילי חקוק טוב בזיכרוני. אותו מקרה גרם לי להבין שאם התפרצות כזו קרתה אצלי, מפקד שניסה לשכנע פלוגה שלמה (חיילים עד מפקדים) עד כמה פסולה אותה התנהגות אלימה, אותן התפרצויות חייבות ויהיו חייבות להופיע אצל אין ספור חיילים שמשרתים בשטחים באותן סיטואציות קשות, מתסכלות ובלתי אפשריות. ואכן נתקלתי בהמון מקרים של חיילים שלי ומפקדים שלי של התנהגות זוועתית עם האוכלוסייה הפלשתינאית, אך בפעמים שלאחר אותו אירוע הבנתי יותר מה עבר עליהם ועד כמה בלתי אפשרי להישאר שפוי באותם המקומות ועד כמה אני מקווה שהבנים שלי לא יהיו באותם המקומות ולא יצטרכו להיאבק בעצמם על מנת להישאר שפויים.

שם: **** דרגה: **** יחידה: **** מקום התקרית: מחסום שקד, מחסום בקעה

עימות פיזי בולט במיוחד בין נער לוקה בשכלו לבין קצין המחסום (החתום מטה) שסירב להיבדק והיה צורך לכבול אותו באזיקים. בני משפחתו של הנער שהגיעו לבדוק את מצבו לא הורשו לראותו, והנ"ל הוכנס למוצב כפות עיניים וכשידיו כבולות וקנה מכוון לעורפו, שם חיכה במשך 5 שעות עד שמפקד הגזרה, בדרגת מג"ד, הגיע להחלטה לגביו.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: קו בית לחם הר גילה

פטרול בסביבות בית לחם. המפקד לוקח אזרח תמים לאחת הסמטאות שם את הקנה של הנשק מכוון לראש האזרח ואמר לו שהוא הורג אותו. אחרי שהאזרח בכה המפקד סיפר לו שמדובר בבדיחה והוא יכול ללכת.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: נח"ל חרדי מקום התקרית: פסגות, אל בירה רמאללה

אני זוכר שהיה שם מערכת של עיתון. היינו רואים... מסתכלים במשקפות, רואים יש להם עיתון. ירו.. יום אחד איזה משהו החליט שהוא... אז מלא פעמים לא מזהים מקור ירי, אז על מי יורים? על מי שמזהים - איפה שיש אור. ירו עליהם, אני זוכר שלמחרת ראיתי את החלון, ניפצו להם את החלון. כלומר זה היה מערכת של עיתון שהיית יכול לראות את העיתונאים עובדים. כלומר יש חלונות גדולים מאד, ושברו להם את החלון.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: ***** מקום התקרית: רמאללה, חומת מגן

במהלך ירידה משמירה באחד הבתים שפוננו לחלוטין מיושביהם (לא זוכר לאן שלחו את האזרחים) עלייתי לקומה העליונה (השמירה הייתה בכניסה לבניין ואנחנו ישבנו בקומה החמישית). עצרתי בקומה השלישית כדי לחרבן (ידעתי שהשירותים בקומה שלנו סתומים) ולאחר שסיימתי שמתי לב שאין נייר טואלט אז ניגבתי עם הבגדים שהיו בסל הכביסה ועם הווילון של האמבטיה.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: נח"ל חרדי מקום התקרית: אחד המחסומים בבקעה, מרץ 2001

ליד המחסום היה שדה, שהיו רכבים שעוברים דרך שם. היינו רואים אותם. אז מדי פעם אחד המפקדים היה תופס יוזמה, תופס כמה חיילים ועושה שם מארב להחרים מפתחות. היו תוקעים את הרכב באמצע השדה 8 שעות, 12 שעות. זה היה דבר שממש בשגרה. בבוקר, בזמן שלא היה עומס במחסום, היו משאירים חייל אחד לחפות במחסום, וכל השאר הולכים עם המפקד להחרים מפתחות. בדרך כלל היו משאירים את הרכבים תקועים בשדה. הפלשתינאים היו באים בצהרים להתחנן שיחזירו להם את המפתחות. הייתה גם תקופה שהיו לוקחים את החבר'ה למחסום ומביאים את החבר'ה שתפסו. מעכבים אותם - 4 שעות, 5 שעות. אם מישהו היה מתלונן היו נותנים לו עוד כמה שעות ביציאה. לפעמים היו מבקשים מהרכבים שיחסמו את המעבר שבתוך השדה. מארגנים אותם ככה שלא יוכלו לעבור יותר.

אני זוכר שבאותה תקופה זה היה נראה לי הגיוני. היינו משכנעים כבר את המפקדים ש"יאללה... בוא נלך לעצור כמה חבר'ה". אחרי כמה שעות היינו מחזירים את המפתחות, אבל מלא פעמים היינו מוצאים כל מיני מפתחות ישנים שנשכחו במחסום. היו מקרים של פלשתינאים שהיה להם מפתח נוסף, והיו מזיזים את הרכב. היה מקרה של אחד שנסע משם וחזר למחרת לבקש את המפתח מיום האתמול. החיילים שאלו אותו איך הוא הזיז את הרכב, והוא התחיל לגמגם. תקעו אותו במחסום איזה 12 שעות. אני זוכר שירדתי ממשמרת והוא עדיין היה שם.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: גודר 55, תותחנים

באזור תלם, כשהיינו חוזרים ממעצרים באזור, זרקנו רימוני הלם ורימוני עשן לתוך מאפיות שהיו נפתחות 4-5 לפנות בוקר בכפר תרקומיא, כל זאת בגלל זריקות אבנים בכפר.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: נח"ל, 931 מקום התקרית: חברון תאריך: הפיגוע בציר המתפללים - מוצ"ש

התמונה הראשונה שאני זוכר מציר המתפללים זו תמונה נוראה של תסכול ודמעות וכעס של... הגופות של המחבלים, אז היינו בחרסניה, והגופות של שלושת המחבלים, עד שייקחו אותם לאבו כביר, היו אצלנו באחד האוהלים בפלוגה. והתמונה הראשונה שאני זוכר אחרי ציר המתפללים, אחרי שנגמר האספקט המבצעי, זה פשוט אנשים עומדים על הגופות, בועטים בהן, יורקים. זו התמונה הראשונה שאני זוכר.

וכולם נושים את זה...

זה לא כולם, זה לא... אני לא יכול להגיד שיש איזה סיטואציה... אחת מיני רבות. זו פשוט סיטואציה נוראה של כעס ויגון. זו סיטואציה מאוד מיוחדת, מאוד קשה לראות, של חבר'ה שיורקים על גופות ובוועטים בהן. זה שלושה מחבלים שהרגו עכשיו את החברים שלהם, אז אתה לא יכול להגיד שאתה לא...

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: מוצב כרמי-צור

תפיסת שני זורקי אבנים, הבאתם למוצב והודעה בקשר. בינתיים כל הפלוגה מחכה בקוצר רוח. כאשר הגיעו כל הפלוגה הרביצו להם מכות רצח כשהם קשורים בפלנלית ולא יכולים לזוז ולראות. משאירים זורק אבנים אחד בש"ג של המוצב, המשטרה אמורה לבוא לאסוף אותו כשמידי פעם מגיעים 2 חיילים מרביצים לו ומקללים אותו.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: גרוד 50, נח"ל מקום התקרית: חברון - צומת הבנקים

כשצומת הבנקים היתה מלאה באנשים ובסטות הגיע ג'יפ של מג"ב. הקצין והחייל יוצאים הנהג נשאר בגיפ. מתחילים לאסוף בצורה אקראית 20 גברים פלסטינאים, מעמידים אותם בשורה באמצע הרחוב תחת השמש בלי יכולת לזוז למשך שעה בערך. כאשר ניגשתי לקצין להבין מה פשר העניין הוא ענה לי: "סתם בשביל הכיף אתה יודע". כששיחררו אותם נתנו להם כמה כאפות ונתנו להם ללכת.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: אגוז, גולני מקום התקרית: גורת ג'נין

אחד הצוותים בפלוגה שלי היה במעצר. בעת הסגירה הם ראו מישהו רץ. הם צעקו לו

לעצור. הוא לא עצר, ואז הוא קיבל שלושה כדורים בראש. הוא פשוט רץ לכוח. בדיעבד הסתבר שהוא פשוט היה מפגר. בן אדם עם פיגור שכלי, שקיבל בשביל זה שלושה כדורים בראש. לא שינו את נוהל מעצר חשוד.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: ****

בזמן ביצוע עוצר בכפר ----- שבאיזור עמק דותן (אזור הכפרים מערבית לג'נין) הייתי עד לירי על צמיגים של מכוניות בגלל שהפרו עוצר. באחד מהמקרים הריקושטים פגעו במסנן או במנוע של המכונית. באותה מידה זה יכל לפגוע באחד הנוסעים. אחד המ"פים שאל אותי אם הקצין ירה בגלגלים ואז כשעניתי שכן הוא אמר שגם הוא רוצה (כמו ילד קטן).

בפעם אחרת לא רחוק בשבילים סביב אחד הצמתים באיזור נזרק ע"י קצין בדרגת סרן רימון גז מדמיע על מכוניות שהתקבצו בשבילים בזמן שאסור היה להם לנוע על הכבישים. זכור לי שמספר אנשים ברחו והשתעלו לאחר ששאפו את הגז.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: נח"ל, 932 מקום התקרית: מחנה פליטים ליד רמאללה

אוקיי, אז הבית שלנו חלש על המחנה פליטים, לכן גם היינו שם והיתה עמדת צלף. מה שעשינו, ההוראות פתיחה באש אז היו מי שיש לו בקבוק תבערה ביד מותר לירות בו על מנת להרוג. כי זה מקרה של סכנת חיים. מי שיש לו בקבוק תבערה ביד. וידענו שהם מתכננים לזרוק בקבוק תבערה, ראינו אותם עם הבקבוק. תצפתנו עליהם, היה בקבוק תבערה בידיים ואף פעם לא זרקו אותו, אף פעם לא הדליקו אותו. אז בשביל שהם יעשו את זה, עשינו פעולה שזה היה רעיון של אחד המ"מים. אמרו לצלף "תהיה מוכן" ואנחנו בדיוק באנו ממחנה עופר, הבאנו אספקה או משהו. אמרנו, אוקיי, נעבור, ניתן לו לזרוק את הבקבוק תבערה ואז הצלף יכול להוריד אותו. ועשינו פעולה של הסחה מכוונת ועברנו שם עם נגמ"שים, בכוונה, בכביש שבד"כ לא היינו עוברים בו, עברנו בכוונה בכביש הזה. ואז הוא זרק את הבקבוק תבערה והצלף פגע בו, זה היה ילד בן 10.

ילד ?

ילד בן 10. הוא לא הרג אותנו, הוא פצע אותנו קשה אני חושב, או בינוני. ילד בן 10. זה מה שהוא עשה שם. אתה יודע, זה היה רק בשביל, זה היה רק בשביל לירות במישהו. בשביל לא יודע מה לעשות שם. טוב, זה סתם סיפור. יש עוד כמה כאלה במחסנית.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: גרוד 50, נח"ל מקום התקרית: כרמי-צור, אוקטובר 2002

במוצב פלח"ד 50 סיור שיצא מן המוצב הבחין במידה אבנים, התגנב אליו מאחורה, יצאו שני חיילים תפסו את מידה האבנים והיכו אותו הכניסו אותו לסופה כשהגיעו חזרה למוצב הם השאירו אותו בהשגחת הש.ג. ונכנסו לאכול צהריים. כנראה שבארוחת הצהריים הם סיפרו לחבריהם לפלוגה וכשכולם יצאו מההארוחה הגיעו לש.ג. והחלו לבעוט בו. יצוין שזה נעשה אחרי שהיה כפות. מאוחר יותר כשרס"פ הפלוגה בדרגת נגד בא לצאת הביתה לבוש על מדי א' שחרר בעיטה למידה האבנים כשהוא כפות וקשור בעיניו. רק לקראת הערב שחררו אותו.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: שריון, 401 מקום התקרית: קלקיליה, אוגוסט 2002

אני יכול לספר גם על מקרה שטופל משמעתית. היה עוצר על קלקיליה אסור היה לצאת משם, וטוק שהיה בעמדה שאכפה את העוצר, על גבעה שולטת, נתקל באיכר פלשתיני שניסה להתגנב עם עגלה וחמור. אמרו להשאיר את העגלה שם את זה כמובן לא ראיתי אישית אבל אני יודע במאה אחוז שזה מה שקרה כי זה תוחקר ברמה הפלוגתית. אז נשאר שם העגלה הזאת ליד הטנק ואז הצוות במיוחד המט"ק החליטו שיהיה משעשע לעלות עליה. רמסו אותה. במקרה מילואימניקים ראו את זה, זה היה גולני, דיווחו על זה והנושא טופל משמעתית. המט"ק נענש על זה.

שם: **** דרגה: **** יחידה: **** מקום התקרית: רמאללה, יולי 2002

היחידה תפסה בניין משרדים עם תחנת שידור טלוויזיה ורדיו מול בניין המוקטעה. משימתנו הייתה לסגור על המוקטעה למנוע כניסה ויציאה. במהלך שהותנו בבניין אנשים נכנסו אל הקומה העליונה שבה היה מלא ציוד תקשורתי מיקסרים מגברים מצלמות וידיאו אביזרי עזר קלטות וכדומה. אחד המכ"ם עלה לקומה ולקח מיקסר ושם בתיקו האישי מול עיננו כשנשאל למה עשה זאת ע"י חברי הפלוגה התחמק וסגר את זה ככה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: שריון מקום התקרית: דאריה

היה לנו גם חייל אחד... שהכין אלה מיוחדת. השקיע בה שבועיים, כדי שיוכל לתת מכות לערבים ופשוט כל מי שלא היה... שלא עשה בדיוק מה שהוא אמר, מי שלא היה צייתן - הוא הכניס לו בברך, ברגל, בבטן, בראש וכל מי שלא ענה לו תשובות ישירות: "איפה

התעודה", "מאיפה אתה"... כמו הבריונים האלה שמפוצצים אותך... כל דבר שלא נראה - מכות! יש אנשים שצריכים ת'כוח הזה ומקבלים ת'שיגעון כוח הזה ונהיים אלימים. ואני לא מדבר על ערבים שבאמת בורחים וירו לידם, אלה שעקפו... אבל בעניין של המכות, זה היה באמת מטופש...

וכשאתה עומד ליד זה, אתה..?

באותו רגע אתה שותק... ואתה... לא יכול להפסיק את זה...

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: אגוז, גולני

נוהל מעצר חשוד בעת ביצוע "סגירה" היה מקוצר. בהתחלה, מי שהיה בורח מהבית היו צריכים לצעוק לו לעצור. אף פעם לא צועקים את כל הנוהל: "עצור והזדהה... עצור והזדהה..." תמיד זה היה צעקת עצור ומיד ירייה לרגליים. באיזשהו שלב צמצמו את זה, ואז הנוהל היה לצעוק תוך כדי ירייה. היו אומרים לנו את זה. פשוט לא לתת להם את הזמן לברוח. לקראת סוף השירות שלי, הנוהל הצטמצם עוד יותר, ואז הוא היה לירות לעבר כל מי שיוצא מהבית.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: פלחה"ן נח"ל מקום התקרית: יריחו

שירתתי באזור יריחו. באותה תקופה היה עוצר. היה שם שטח מישורי - מעין שדות - שדרכו היו יוצאים פלשתינאים, ומפירים את העוצר. זה"ל עשה שם לאחר מכן מעין חפירים כאלו למנוע את היציאה.

אני הייתי מפקד של סיור רכוב ע"ג ג'יפ, שמשימתו הייתה לתפוס את מפרי העוצר. זה היה מעין משחק כזה. היינו עוצרים אותם בשטח, מחזירים אותם בחזרה, ולאחר מכן הם היו חוזרים... בגלל שהגזרה הייתה לאורך כמה קילומטרים הם היו עוברים ואנחנו היינו מצליחים לעצור בערך אחד לחמישה. אם היינו תופסים רכב, היינו לוקחים את המפתחות. אלו היו הפקודות שקיבלנו. היו אומרים לנו תיקחו להם את המפתחות ו"תייבשו" את האנשים כמה זמן. הזמן שבו היינו "מייבשים" את האנשים נקבע בצורה שרירותית, לפי איך שהסתדר לנו עם חילופי משמרות וארוחות, והוא נע בין שעתיים ליום שלם. אחרי כמה זמן הצטברו בג'יפ כמה עשרות מפתחות כאלו... מה שאני זוכר זה שזה כל כך הרתיח אותי, שהייתי עוצר נהג מונית בפעם המי יודע כמה - לאחר שכבר אמרתי לנהג כמה פעמים שיש עוצר ושאסור לו לעבור - עד שהתפתחה אצלי מוטיווציה גבוהה להחרים מפתחות. הרגשתי שאני מעניש אותם.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: פלח"ק נח"ל מקום התקרית: מחסום קלנדיה

היה מקרה אחד שהינו בסיור בגל"ב אני וחבר שלי מהפלח"יק, נהג מילואמיניק ומ"כ, שהוא היה ידוע באלימות שלו, זאת אומרת הוא כמה פעמים דפק מכות והייתה פעם אחת שהוא קצת דפק מכות למישהו ניסה לעבור ונתן לו כמה אגרופים ככה. עצרנו אותו, בעיקרון ניסינו לדבר איתו, זה לא כל כך עזר, הוא לא הקשיב לשום דבר. זה עניינים שקורים כל יום כל היום אין מה לדווח למ"פ על מה שהיה שמה.

כל יום יש שם מכות? והמ"פ יודע על זה? אך אחד לא מדבר על זה?

בטח שהוא יודע!

ולא עושים עם זה כלום?

לא. זה בא מהמ"פ לפי דעתי שם למדתי באים הכי גבוה שיש. ברור שאם זה יוצא לעיתונות אז יאשימו את המ"כ או החייל אבל את הדברים האלה ידעו אותם גבוה מאד. קלנדיה, אני מניח שזה די קבוע שם.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: ***** מקום התקרית: רמאללה, אוגוסט 2002

כשנכנסנו לרמאללה היינו צריכים לתפוס בנין מול המוקטעה. את הבניין הזה בן 6 הקומות תפסו יום קודם כוחות של דוכיפת. הבניין שימש כמשרד התקשורת הפלשתינאי. כל הבניין היה מלא במכשירי צילום והקלטה. כשנכנסנו לבניין הבחנו שכל 6 הקומות נופצו. הושחתו בין היתר תמונות חתוכות, ציורי בד חתוכים, טלוויזיות זרוקות שבורות עם צואה בפנים, חלון של חדר הקלטה שבור.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: שריון, 401 מקום התקרית: כללי (רמאללה, עזה)

מה פירוש "בלאגן מטורף בשטחים"?

בלאגן מטורף... אני הייתי בפלוגה מבצעית ש... איך אומרים בעברית? אין דין ואין דיין בפלוגה הזאת. כל אחד עושה מה שבא לו. וגם אני ספציפית הייתי עושה מה שבא לי. ולעשות מה שבא לך זה למשל ברמאללה, יש לך את האפשרות... לנסוע על הכביש, אתה נוסע על הכביש, יש לך אפשרות שיש לך כביש ויש לך רכבים בצד ואתה בכוונה עולה על רכב. אבל אני לא מדבר אתך על טנק אחד או על שני טנקים שעושים את זה. אני מדבר אתך על המון, ממש. אני החלפתי המון מפקדים והמון מפקדים היו ככה. וברפיח, כשהייתי בא, סתם, מתעורר ומרוקן תא 2000.

מה זה תא 2000? מה פירוש?

תא 2000 זה אלפיים כדורי מאג. שמה היינו חוטפים המון. ממש, כל יום ברימונים, טילים, כל דבר שיש. אז הייתה שם הוראה שכל כמה זמן כל כלי אמור לירות לעבר חומת מפגע כדי שזה לא יפגע לא בבית ולא בשום דבר אחר. אבל החופשיות שהייתה... אז היינו יורים

ממש המון. ותא 2000 זה אלפיים כדורים בשרשרת שאתה יורה אותם בפעם אחת על עיר שלמה ודווקא לבתים ודווקא לדלתות, זה דבר שאני לא היחיד שעשיתי את זה, זה המון עשו את זה. למה זה קרה אני לא יודע להסביר.

מה חשבת לעצמך שעשית את זה?

לא יודע. הייתי עם המכונה. לא חשבתי בחיים. בצבא מעולם לא חשבתי. וגם הייתי חוזר הביתה ומספר את זה לחברים, מה הייתי עושה. זאת אומרת, זה לא דבר שהייתי מתבייש בו או משהו. כולם. הייתי עושה מה שאומרים לי, וחוף ממה שאומרים לי, גם מה שכולם עושים, זה מה שמקובל - קצינים וזה, כולם יודעים - הייתי עושה. אך פעם לא קרה שהיו אומרים לי לירות פה ופה בגלל זה... והייתי חושב מה יקרה אם.. הייתי קודם כל יורה, אחר כך, אם הייתי חושב, הייתי חושב אח"כ. אך פעם לא חשבתי כשעשיתי את זה.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: עוקץ מקום התקרית: שכם

זה הקטע, שלפעמים אנשים היו עושים את זה בשביל הכיף - יורים בטלויזיות, חברים שלי מצנחנים היו מספרים לי שהם היו שוכבים על גגות בשכם ויורים בדודי מים בשביל לראות איך הם מתפוצצים, או שאנשים היו גונבים מיני-דיסקים וגונבים דולרים.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: אגוז מקום התקרית: תל-שכם

אני זוכר קטע, זה לא השפלה כל כך - זה היה משהו אחר - אבל אני זוכר אדם שהלכנו פעם לעצור בכפר "תל" שהוא כפר ליד שכם. באנו לעצור מישהו שאמרו שיש לו חגורת נפץ בבית, שלא מצאנו. זה היה ילד בן 16 שבמעצר התחיל לבכות. ממש כמו ילדה. ומרוב היסטריה - הוא היה בהיסטריה כל כך גדולה - הוא התעלף מול ההורים שלו. ההורים נכנסו להיסטריה. ואנחנו - אני לא יודע מה היינו אמורים לעשות או מה לא - בכל אופן, תפסנו אותו, הרמנו אותו... הוא נפל על הרצפה 3 פעמים בדרך - וזה בנאדם מעולף חסר תחושה. הוא מקבל פיצוץ לראש וכלום לא קורה לו. נתנו לו סטירות. ומה זה סטירות. היה לנו מקלען שהוא בן אדם ממש חזק... הכנסנו לו סטירות כדי להעיר אותו. איזה חמש דקות רצוף. הוא גם שפשף לו את עצם החזה, שזה דבר ממש כואב... אני לא יודע מה הנזק של זה... הבאנו לו שם סטירות. פרקנו אותו במכות כדי שיקום, כדי לראות שהוא לא עובד עלינו... ילד בן 16. אני בטוח שבכלל זאת הייתה טעות בן אדם. לא שידעתי או שאני יודע מזה מתישהו. אין לי מושג. זה כל האבסורד. זה כל האבסורד. החיילים לא יודעים. אנחנו לא היינו יודעים מה קורה. היינו יודעים פחות או יותר מה הוא עשה. בדר"כ היו מקצינים לכיוון הפושע. אני בטוח שהיו מקצינים אותו. בסוף, הבאנו אותו מעולף למעצר. כמו שהוא. זה חלק מהעניין, שאתה אפילו לא יודע מה קורה איתם אחר כך. לדעתי את רובם משחררים יום אחר כך. מכניסים להם מכות ואח"כ משחררים אותם, אבל זה לא מידע. מהשערה.

פעם אחת אני יודע כן על משהו. היה יזומה. עוד תופעה, אני קופץ כאילו. ראו שלא יורים. אז בהתחלה... אני מדבר איתך על 4 חודשים. זה טוחן ת'ראש - שלוש שלוש. בעיקר שלוש שלוש. היינו מבקשים שש שש; אמרו לא - שלוש שלוש, זה מתאים עכשיו קצת. באמת: שלוש שלוש. שלוש שעות שינה שלוש שעות מלאה. פשוט, כל הזמן, או שומר או ישן - כבר לא רואים בעיניים אפילו.

אז... החבר'ה אומרים: 'הם יורים עלינו כל יום? אין בעיה; אנחנו... ביום שלא יורים תהיה יזומה.'

מה זה אומר?

יורים! איקס מתקשר לחמ"ל, אומר: "ירו עלי, אני משיב אש." אנחנו אומרים לו (אני הייתי גם חלק בחמ"ל): "לא שמענו מקור ירי." עכשיו - "ירו, ירו עליי, אני משיב אש...". אתה עד שהוא אומר אתה כבר מתחיל לירות. לא צריך אישור אה... קצין או משהו: ירו עליי, אני משיב אש! יורה, יורה...

למה לא צריך אישור?

לא צריך את זה.

מי שנמצא בשטח מחליט?

כאילו, "ירו עליי"... מי שנמצא בשטח מחליט, כי... כי זה גזרה חמה, שירים בה, כאילו.

הבנתי.

כמובן שאם יורים עלייך אתה לא תגיד "ל... אם יש לי אישור ירי להחזיר", אתה תחזיר חזרה. אז אם אתה אומר שירו עלייך...

האם היו מפקדים שהיו נותנים פקודה לבצע ירי בלי שירו עליכם?

לא היו מפקדים שנתנו פקודה, אבל היו מפקדים שבאופן מוחלט ידעו - באופן וודאי; אני יודע על זה שידעו שיש ירי יזומה כזה, וכשאני אמרתי אמרו לי: "אה; יורים עלינו גם כן כל יום." זה נהפך לגיטימי, כאילו.

אז ירו לכיוון בתיים?

ירו לכיוון בתיים.

ואמרת שהיה מקרה שידעתם שנפגע מישהו.

היה מקרה שיום אחד.. היה לנו ממש התראה חמה. אמרו שהולכים לירות עלינו ממש. וגם היה... היה צפי. היו צריכים להיכנס לרמאללה. נחשון, כמה גדודים נכנסו אז לרמאללה.

זה היה לפני חומת מגן?

זה היה לפני חומת מגן, זה היה לפני, בעצם, זה היה באותו הזמן, אני זוכר שזה היה אותו אזור זמן. והיה לנו מתנ"ס גבוה - זה היה הבית הכי גדול ביישוב. שמו אז עמדה - בנו על זה עמדה - וזה קצת היה ממוגן - עם מאג. ואותו אחד פרק ת'מאג, ונפלט לו כדור. נפלט לו כדור. אין בעיה: הוא אמר שירו עליו את הכדור הזה. אני יודע, זה מה זה מדליק, כי הוא סיפר לי אחרי זה. הוא אמר ש.. כאילו, בשביל שלא יגידו לו בוא'נה - תחקיר זהה...

הוא אמר שירו עליו?

הוא אמר שירו עליו. ורוקן את כל הברוס. גם העמדה השניה אמרה: "ואללה, כן. שמענו יריות." גם הם הצטרפו לחגיגה. אתה רואה נותבים ככה לכיוון אל-בירה. ת'מבין, הייתי

מסתכל במכשיר, אתה רואה כאילו מטווח! מה זה, זה עיר - יורים... גרים שם אנשים, בתים מכל הצדדים, ובום! ככה - נותבים. שמה עמדה, כאן עמדה, מתנ"ס..

רוקן ברוס.

רוקן שש ברוסים, את כל הברוסים של העמדה הוא רוקן. למחרת ילדה... שמענו שילדה איבדה רגל. כלומר, אני זוכר שבאותו זמן היו אמבולנסים - שמענו אמבולנסים בתוך זה... ילדה איבדה רגל. על כלום!

מתי זה היה? אתה יכול לנסות לזכור תאריכים?

זה היה אחד... זה היה ב... אזור ינואר 2002 אנחנו מדברים. ינואר 2002 משהו כזה.

זה היה בשעות היום?

לא, לא; זה בלילה.

שם: **** דרגה: סמ"ר (במיל') יחידה: גרוד 50, נח"ל מקום התקרית: חברון, שלושה שבועות מתחילת חומת מגן

גדוד 50 תפס את העיר חברון כארבעה חודשים לפני חומת מגן. בדיוק אז היה אמור להתחלף ע"י גדוד 932 של הנח"ל. החילוף החל בהדרגה והפלוגה שלי מחזור מרץ 2001 היו הראשונים לרדת מהקו. הוחלפנו ע"י אותו מחזור. יצאנו לרגילה שבמהלכה הוקפצנו למבצע חומת מגן. שאר הגדוד נשאר בחברון וכך נוצר מצב שאנחנו היינו עם 932 ברמאללה והגדוד שלנו עם פלוגה של 932 בחברון. לאחר שלושה שבועות חזרנו להתחלף בכדי לשמור על אורגניות הגדודים.

יומיים שלושה לאחר שחזרנו עליתי לעמדת בית מרקחת. העמדה הייתה ליד בית מרקחת שהייתה צמודה לחניון האוטובוסים הסמוך לרחבת מערת המכפלה. כחלק מהנהלים היינו עולים כל כמה זמן לגג הבניין בכדי לתצפת על הדרכים המובילות לצומת. במהלך העלייה שמתני לב לכך שדלת אחת פרוצה וזכרתי שזה לא היה כך כשעזבנו. פתחנו אותה ונגלה לעינינו מחזה מזעזע: המקום היה קליניקה רפואית ומה שראינו היה דלתות עץ שבורות לגמרי, זכוכיות של הויטרינות מנופצות, מזרקים מפוזרים לכל עבר, מסמכים זרוקים, מגירות שפוכות ומנופצות, והשיא הוא נייר טואלט משומש ושני גושי צואה מרוחים על הרצפה.

שם: **** דרגה: סגן יחידה: שריון מקום התקרית: הכפר עוג'ה, סמוך ליריחו

כחלק מתעסוקה מבצעית שביצענו באותה תקופה בכפר עוג'ה הסמוך ליריחו נתבקשנו למנוע מעבר מוניות פועלים מיריחו לעוג'ה, כחלק ממדיניות סגר כללית. את המחסום עקף שביל עפר שהחל ביריחו והסתיים לאחר מספר קילומטרים בעוג'ה, שני סיורים

רכובים על גבי ג'יפ סופה היו אמורים למנוע את המעבר בציר על ידי החזרת המגיעים לעוג'ה חזרה. באותה תקופה נהגנו (כולנו כולל כל קציני הפלוגה ואני ביניהם) "ללמד את הפלסטינאים לקח" ולקחת מהם את מפתחות המונית ולהחזיר רק כעבור מספר שעות, שכמובן בזמן הזה התייבשו נוסעי המונית בשרב הנוראי של הבקעה ללא מים.

באחת הפעמים התחלתי משמרת בשעה 16:00 וירדתי לשטח, כאשר הגעתי לשטח גיליתי להפתעתי כי סמל המחלקה אשר היה בשטח לפני לקח את הנוהג צעד אחד קדימה, הוא לקח את מפתחות המונית בשעות הבוקר והחליט שלא להחזיר אותן עד סוף המשמרת שלו (8 שעות). כאשר הגעתי למונית על מנת להחזיר את המפתחות גיליתי להפתעתי כי במונית ישנם בין שאר הנוסעים גם אם ותינוק בן מיספר חודשים אשר יובשו כל היום בשמש, לשאלתי ענו כי החיילים במשמרת לפני, לא הציעו להם אפילו מים בכל השעות האלו.

שם: ***** דרגה: סג"מ יחידה: מורן מקום התקריט: אזור ג'נין

מה שקרה, זה היה אחרי הפיגוע בחיפה וחיפשו את הבנאדם שהיה אחראי לפיגוע הזה, פעיל מהג'יהאד האיסלמי שהסתובב באזור ג'נין, באותו לילה עשינו שני מעצרים בשני כפרים שלא קשורים לזה. הבאנו את העצורים בשבע בבוקר והלכנו לישון. זה היה ביום שישי בבוקר, ה-3 באוקטובר.

בתשע בבוקר, מפקד הפלוגה מעיר אותי ואומר לי: תקום מהר, תעיר את כולם, יש מידע מודיעיני עדכני, חייבים לצאת לעצור את הבנאדם. ישר קמתי, הקפצתי ת'צוות שלי, הלכתי למ"פ, הראה לי במחשב, יש תצלומי אוויר כאלה, זה הייתה עיירה בשם קבטיה ליד ג'נין, שמה בית קפה בתוך העיירה, בתוך הבית קפה הזה שיושבים עכשיו כמה מבכירי הג'יהאד האיסלמי באותו אזור כשביניהם זה שהוציא את הפיגוע בחיפה. ואז הוא אמר לי זה הגיע מהשב"כ הולכים עכשיו לעצור אותו בלי נוהל קרב בלי כלום, מעכשיו לעכשיו. בדר"כ עושים נוהל קרב, של כמה שעות שעתיים שלוש בצהרים אתה מקבל את המידע שבלילה יש מעצר, מקבלים חומר מודיעיני, תצלומי אוויר, מסוק כמו שצריך מתחילים ללמוד, עושים מסדרים לחיילים, מתרגלים, החיילים נחים, עושים אישור תוכניות מה שנקרא בצבא קפ"ק, עושים את זה בערב ויוצאים בלילה, פה זה היה מעכשיו לעכשיו, חוץ מזה שהוא הראה לי במחשב הביא לי את המפה של העיר ואמר אנחנו יוצאים שני רכבים, אני הייתי עם אביר, הייתי המ"מ, היה אתי סמל ועוד ארבעה חיילים, יושבים באביר מאחורה. הוא היה המ"פ ועוד ארבעה חיילים, הרעיון היה להגיע להיכנס כמה שיותר מהר לתוך העיירה הזאתי באור יום לנסוע עד לבית הקפה הזה, הוא עוצר בחזית שלו אני הייתי צריך לאגף את בית הקפה מהצד השני ככה סוגרים את המבנה עוצרים את כל מי שבפנים וככה לוקחים את כולם. תוך עשר דקות היינו בדרך החוצה, פגשנו את המג"ד בחנייה המרחבית הוא עשה לנו תדרוך קצר, אני זוכר ששאלתי מה קורה אם בתוך בית הקפה יש שלושים איש איך לוקחים אותם ששה-שבעה אנשים הם שלושים איש איך ניקח אותם, אמרו לי: אל תדאג אל תדאג אנחנו נסדר רכב נסדר הכל העיקר שתצאו

מהר כי הבנאדם עכשיו שם לפעמים יש מידע מודיעיני שהוא מאד מדויק ומאד עכשווי. בקיצור הכרנו פחות או יותר את העיירה, לי יצא להיות שם פעם או פעמיים לפני זה אפילו באותו רחוב, זה היה ניווט פשוט ונסענו כשהמ"פ ראשון ואני אחריו נוסעים, זה עשר דקות נסיעה מהבסיס פשוט נכנסים לתוך העיירה. נכנסנו לתוך פקק כבד כזה זה היה יום שוק יום ששי, לקח עוד חמש דקות בסוף הצלחנו להמשיך קדימה ואנחנו מגיעים. המ"פ זיהה את הנקודה בית קפה על הרחוב הראשי, הוא עצר בחזית אני הייתי אמור ישר לשבור שמאלה ולאגף את המבנה. היה חסום, חנו שם טרקטורים חסמו ת'חניה, אמרתי לחיילים שלי שיורדים ברגל, ירדנו מהרכבים התחלנו לרוץ לאגף את זה ברגל מהצד השני של המבנה. איך שאני יורד אני שומע יריות, קלטתי שזה החבר'ה של המ"פ התחילו לירות באוויר, היו שם הרבה אנשים. המשכנו לרוץ זה אמור להיות כאילו חמש עשרה מטר לרוץ לצד השני של הבית, מאחורי בית הקפה זה היה מין שדה פתוח כזה ואיך שאנחנו מתחילים לרוץ מגיעים פחות או יותר מאחורי הבית פחות או יותר לצד של הבית, הסמל שלי צועק אלי: תראה ברחנים. ברחנים בצבא זה אנשים שבורחים מתוך מבנה שצריכים לסגור אותו שצריכים לעצור בתוכו. מה שאני רואה בתוך השדה הזה מחוץ לבית יש עשרה-חמישה עשר אנשים שנותנים את הספרינט של החיים שלהם מתחילים לברוח לתוך השדה הזה כמו איזה שטח פתוח קטן כזה באמצע העיר, אולי האורך שלו מאה מטרים כשבקצה שלו יש בתים. הם כאילו יצאו מאיזה דלת אחורית של בית הקפה הזה, התחילו לרוץ משהו כמו עשרה-חמישה עשר אנשים. מה שאני עושה בצורה אינסטינקטיבית זה לרוץ אחריהם לתת ספרינט לרדוף אחריהם לצעוק להם לעצור ואז אני שומע

מה היה נוהל הפתיחה באש לגבי ברחנים?

באותה סיטואציה לא נתנו נוהל פתיחה באש כי לא היה כאן אבל הנוהל שהיה ידוע לנו ממקרים קודמים זה נוהל מעצר חשוד. נוהל מעצר חשוד זה אומר שצועקים לעצור צועקים בעברית ובערבית אח"כ יורים באוויר ואח"כ יורים לכיוון הרגליים.

מסתיים ברגליים?

מסתיים ברגליים זה נוהל מעצר חשוד

כלומר, לא אמורים להרוג את הבנאדם?

כאן לא נוהל מעצר חשוד אמורים לפגוע ברגליים. עכשיו בצבא אומרים שאמור זה שם של דג, אתה אמור לפגוע ברגליים, כשהכרנו את הנוהל ממבצעים קודמים אבל מעולם לא תרגלנו את זה באמת, אני מעולם לא חשבתי מה לעשות ככזו סיטואציה, פתאום נתקלתי בסיטואציה שלא הכרתי שלא חשבתי ותכננתי אותה מראש לכן פעלתי בצורה אינסטינקטיבית. אני התחלתי לרוץ זה היה הדבר הראשון שעשיתי, אפילו לא חשבתי לירות ואז שמעתי את החבר'ה של המ"פ מקדימה יורים ואז נזכרתי שאני צריך לעשות נוהל מעצר חשוד ובכלל זה לא חלף לי בראש וכמו שאמרתי נוהל מעצר חשוד יורים באוויר ואז יורים לרגליים. אני צועק תוך כדי ריצה ומתחיל לצמצם לכיוון האנשים עשרה-חמישה עשר אנשים ואני אחריהם והחיילים אחרי. הייתי במרחק של עשרה מטרים מהבנאדם האחרון ואז שמעתי ירייה ונזכרתי שאני צריך לירות באוויר אז יריתי שלושה כדורים באוויר ואז הסתכלתי הצידה. בקיצור אני זוכר שבזמן שעשיתי את זה המחשבה שעברה לי בראש זה שאין סיכוי שהם יעצרו ואז הבנתי, האמת שהלכו לי שתי מחשבות בראש, המחשבה הראשונה הבנתי את האבסורד שבנוהל הזה, המחשבה השנייה שחלפה לי שהם בטוחים שאני יורה עליהם אין להם סיבה לעצור, סתם יריתי שלושה כדורים באוויר. האמת שגם אח"כ שאחרי המקרה באו אלי בתחקיר ואמרו לי למה לא ירית כדור באוויר ואז כדור לכיוון הרגל זה מה שאמורים לעשות זה לפי התרגול אבל איך שהוא זה לא עבר לי בראש לירות

לכיוון האנשים, יריתי באוויר והמשכתי לרוץ. כל הסיפור זה התרחש משהו כמו 15 ל-20 שניות, אולי חצי דקה.

מה קרה הלאה?

אני יריתי שלושה כדורים באוויר, המשכתי לרוץ, הגעתי לסוללה כשאני במרחק של עשרה מטרים מהבנאדם הראשון. יריתי עוד פעם באוויר ואז הסתכלתי הצידה לראות שהחיילים חיים ואז שמעתי עוד פעם יריות. הסתכלתי קדימה וראיתי שלושה אנשים שרועים על הרצפה והייתי בשוק. רצנו לאנשים, ראיתי את האנשים רצים קדימה, נעצרתי וצעקתי להפסיק לירות ואז הבנתי שירינו באנשים ומה שראיתי הייתי בשוק לגמרי קלטתי שירינו ונפגעו אנשים, שכבו שם שלושה אנשים, אחד ישב וצעק ועוד שניים שכבו על הרצפה. עצרתי את החיילים וניגשנו לטפל בפצועים אחד נפגע מכדור בכתף.

זה היה ברור מאליו שצריך לטפל בפצועים או שזה היה פקודה שלך?

לי זה היה מובן מאליו ואני לא יודע מה היה מובן לחיילים. אני צעקתי להפסיק לירות, חשבתי בהתחלה שמי שירה היה הסמל, בסוף הסתבר שזה היה אחד החיילים שירה. צעקתי להפסיק לירות ולא המשכתי לרוץ. אני הייתי הראשון שרץ ולא המשכתי לרוץ לכיוון שאר החברה שברחו, נעצרנו ליד הפצועים. אחד היה עם חור בכתף, זה היה פצוע קל ואני זוכר שחלפו לי כל מיני דברים בראש מהסיטואציות שאומרים שהזמן הולך לאט זה באשקרה ככה, כל הסיפור הזה לקח אח"כ הזמנים נראו לי מוזרים כל זה לקח איזה עשר דקות שלקחנו משם את הפצועים זה לקח רבע שעה, אני זוכר שאני עומד באמצע שדה כזה, מסביבי שלושה חיילים ועוד שלושה פצועים ואף אחד לא מגיע ואני צועק בקשר: "חובש, חובש". דיווחתי שפלסטינים נפצעו, אומרים לי: "בדרך, בדרך" והאמבולנס הצבאי לא מגיע. היה כמו בכל מבצע אמבולנס בכניסה לכפר לצורך העניין, זה נקרא כוח מעטפת של המבצע, לקח טיפה זמן עד שהם הגיעו, לי זה נראה המון זמן, פשוט לא היה מה לעשות. חשבתי מה כן אפשר לעשות אז אמרתי לאחד החיילים שישים ח.ע. לבחור עם היד. הוצאתי את הח.ע. שלי ואמרתי לו שישים לו על היד. הלכתי לראות מה המצב עם השניים האחרים, אחד שכב על הרצפה חטף כדור בראש אז לא ירד לו הרבה דם, אז חשבתי שהוא לא פצוע קשה, אז ניגשנו לבחור שהיה הכי רחוק והיה לו חור בפנים כל הצד הזה של הפנים בצד של העין לא היה לו פשוט, הוא שכב על הרצפה. זה היה בנאדם גדול, שמן, לפי דעתי הוא שקל איזה 100 קילו, היה גם מבוגר. הגענו אליו, שכב על הצד מלמל לעצמו כל מיני דברים כאילו היה בהכרה מעורפלת כזאתי. הגעתי אליו, הדבר היחיד שהצלחתי לחשוב עליו זה שכל הפנים והחולצה שלו מלאים בדם. אמרתי לאחד החיילים תרים אותו פצוע נפנה אותם לרחוב הראשי. חייל אחד ניסה להרים אותו לא הצליח, הוא היה כבד, ניסה והבנאדם התנגד. הוא גם לא עזר הוא פחד והיה בהכרה מעורפלת לחלוטין. באתי אני וניסיונו להרים אותו ביחד ולא הצלחנו והכל כזה בשניות פשוט לא היה לו עין הפנים היו מכוסות בדם. בינתיים הגיעו החובשים עם אלונקות והתחילו לטפל בפצועים. מסתבר שהבחור השני זה שלא דיבר נפצע הכי קשה, חטף כדור בראש ריקושט ונפגע בראש. הגיע טיפול התחילו לטפל בפצועים. לא הגיעו מספיק אנשים אז התחלנו לקחת את האלונקות ורצנו איתם. ארבעה אנשים לקחו אלונקה אחת, אני נשארתי שם עם עוד שני חיילים, חיכינו לעוד אלונקה, היה חסר בנאדם אחד. לקחנו את האלונקה, השארנו את הפצוע השלישי שם ברחוב, חזרנו לקחת אותו, הוא לא היה שם. הפלסטינים לקחו אותו לבית חולים. בזמן כל האירוע הזה הסמל שלי אמר לי: "צריך לעוף מפה" כי נאספו למקום עשרות אנשים מסביב באמצע עיר פלסטינית באמצע היום. כזה מקום שירים בו יצא לנו שירו עלינו במקום הזה בפעמים אחרות, היה קטע לא סימפטי החיילים מאוד פחדו

האירוע הזה תוחקר?

כן האירוע הזה תוחקר ע"י המג"ד והמח"ט. מי שירה היה חייל, זה היה חייל צעיר שכל הסיפור היה שתמיד אומרים לחיילים שאם אתם לא יודעים מה לעשות תעשו מה שהמפקדים עושים. הוא ראה אותי רץ התחיל לרוץ אחרי ראה אותי יורה התחיל לירות גם. הוא לא הבין שיריתי באוויר, הוא חשב שצריך לעצור את האלה. היה עם נשק קלעים עם טריג'קון, הוא לא כיוון, זה מה שהוא אמר ואני מאמין לו, הוא ילד טוב כזה. לא רציתי להרוג אותם הוא אמר, הוא פשוט עצר והתחיל לירות לכיוון שלהם. הוא ירה לדעתי איזה עשרה כדורים, הסמל ירה שני כדורים באוויר

הוא חרג מנוהל הפתיחה באש?

כן הוא חרג מנוהל פתיחה באש. רצו לפתוח חקירה פלילית, הגישו תלונה בסהר האדום נגדי, נגד החייל ונגד המ"פ. אני לא מכיר את הפרוצדורה, הצבא נתן לנו גיבוי בקטע שזה היה טעות, אמרו שזו הייתה טעות אבל שנהלי פתיחה באש היו נכונים. שאלו אותי בתחקיר איך לא תפסתי את החייל עם הטריג'קון ואמרתני לו תכוון ותפגע ברגל. החייל לא התכוון להרוג, הוא לא כיוון לרגל, הוא ירה לכיוון שלהם

מה עם החייל?

החייל לא עשו לו כלום. אני גם לא חושב שהיה צריך לעשות לו משהו, הצליחו להציל את החיים של שני האנשים, פינו אותם אחרי שעה במסוק לרמב"ם. הרופאים שבדקו אותם אמרו שהם עומדים למות, לפחות זה שקיבל כדור בראש חשבו שהוא גמור שיצאה לו חתיכה מהמוח. איך שהוא הצליחו להציל לו את החיים ברמב"ם. אני לא יודע עם איזה נכויות, לפי דעתי לאחד בטוח יש פגיעה מוחית לשני הלכה העין אבל נשאר בחיים. לחייל לא עשו כלום, אני חושב שדי בצדק, אני לא חושב שהיה מקום פה לעשות משהו לחייל

נהלי פתיחה באש שופרו?

לא, הנהלים אותם נהלים. דיברו על העניין הזה יותר אבל זאת הנקודה שלי בכל הסיפור הזה, שאין מה לעשות, לפעמים הסיטואציה יותר חזקה ממה שאתה או החומר האנושי. איפה שאתה נמצא יותר חזק ממך וגם אם אתה הבנאדם הכי טוב בעולם בנקודה מסוימת אתה יכול לעשות פשעים, לא יעזור כלום, ואני מכיר את החייל הזה, זה חייל טוב, ילד טוב, בטוח שהוא לא התכוון לעשות את זה בכוונה, אין לי שום ספק

למה החלטת שאתה רוצה להשתחרר?

כי הבנתי שהסיבה שבגללה יצאתי לקצונה היה שגם אם אני אהיה זה שנותן את הפקודות אני יכול להימצא שזה לא משנה, האמת שהבנתי את זה קצת לפני, כמה שאני אתן את הפקודות אני אוכל להיות בסיטואציה שזה לא ישנה עד כמה הומני ומוסרי אני אהיה וגם אם אני אנסה לעשות את הדברים האלה, התוצאה תהיה פשע מלחמה ואז זה לא משנה מה היו הכוונות. אם אתה מכניס חטיבת חי"ר לתוך עיר פלסטינית כדי להרוג מחבלים זה ברור שייפגעו חפים מפשע. זה כמו להכניס פיל לחנות חרסין, אנשים שנהרגים או נפגעים מה זה משנה מה היו הכוונות שלך או אם אתה מנסה למנוע את הנזק או להיות הכי בסדר או הכי נחמד והכי ענייני. יש את כל התהליך בצבא שמנסים לעשות מחסומים יותר הומניים שבכל מחסום יהיה דובר ערבית או מחסומים שנראים כמו טרמינל מודרני, בכל הצבא בעיקר מתמקדים במחסומים כי זה מה שמצטלם הכי רע בסופו של דבר, גם אם ההתנהלות של החיילים תהיה הכי עניינית ולא יהיו השפלות של פלסטינים וידפקו להם מכות ולא ישברו, תהיה הבנאדם הכי טוב אתה עושה מדיניות שהיא מדיניות פושעת, עדיין אתה גורם לנזקים, אז מה אם הכוונות שלך טובות, זה מה שאני הבנתי מהמקרה הזה, הבנתי את זה עוד לפני זה אבל זה מה ששבר את העסק.

שהלכנו ועצרנו אנשים אז אמרתי הנה יכול להיות שהצלתי חיים שזה מבחינתי דבר טוב, והיו דברים מבצעיים שעשינו שאני יודע בוודאות שהם הצילו חיים, אבל אתה מבין שאתה נמצא בכזאת סיטואציה חזקה שזה לא משנה מי אתה תמיד יכול לקרות משהו, אין לך שליטה במציאות. הנה פה למשל לא הייתה לי שליטה על המציאות למרות שלא אני יריתי עליהם, עלי נמצאת האחריות כי אני הייתי מפקד הכוח שפגע בחבר'ה האלה. אחרי זה היה קטע קצת אירוני, קיוו שהחבר'ה שפגענו בהם היו מחבלים. המג"ד אמר שאם הם ברחו אז הם בטח קשורים למחבלים שישבו בבית הקפה. בדקו והסתבר שהם סתם אנשים שברחו בלי רקע טרוריסטי, סתם ברחו ונפגעו. בשביל להסביר את המורכבות של כל זה כמה ימים אחרי זה עצרו מישהו שאמר שבאותו זמן הוא ישב בבית קפה הזה ומהחקירה שלו עלה שבזמן שהוא ישב שם גם שני בכירים של הג'יהאד ישבו שם גם והם היו בין 10-15 שברחו מבית הקפה. אחד מהשניים האלה הוא זה שאחראי על הפיגוע בחיפה. זה עסק מאוד מורכב. לי זה גרם להבין שאני באופן אישי לא יכול ולא רוצה להיות בסיטואציות חזקות שלא משנה מה האידיאולוגיה, הפעולה היא הרסנית. זה גרם לי לבקש שיעבירו אותי מהתפקיד, ביקשתי להשתחרר.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: תותחנים מקום התקרית: חטמ"ר מנשה

בעת סיור לילי בסופה בין צומת "8" לחטמ"ר מנשה עצר המפקד את הגל"ב בתאום עם הנהג במשחתת רכבים כדי לקחת חלקי רכב. אני ביקשתי שלא יעשו זאת וחבל שיסכנו את עצמם וכך עצרנו בצד הדרך אני לא הסכמתי לאבטח אותם. נשארתי לבד בסופה והם נעלמו לחצי שעה חזרו בידיים ריקות והוציאו את כעסם עלי. יש לציין שהוא היה המפקד הישיר שלי.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: שכם, אוגוסט 2002

במהלך כניסה לעיר שכם עברנו במספר בתיים שהתמקמו בהם ושהינו שם. אחד מהם היה בית ספר ריק שעליו שמרנו מספר ימים. באותו מבנה היו כמה עמדות שמירה. אחת מהן הייתה במעבדה וכל מי ששמר שם התחיל להתעניין במה שיש שם, ולאט לאט אנשים התחילו לגעת בחפצים ולשבור ואפילו לקחת לעצמם דברים משם. בסופו של דבר משיצאנו מהבניין הזה הכל היה שם הפוך ומבולגן.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: סירת יעל

לוקח זמן להבין שלוש שנים לא היינו בני אדם, היינו סוג של "זומבי" לא לקחנו החלטות על

עצמנו, היינו עושים דברים בלי שום מחשבה עליהם, אם היו אומרים לי, והיו אומרים לי, להוריד לאיזה זקנה איזה קת בבטן, כדי שתשתוק, הייתי עושה את זה בלי לחשוב בכלל.

מה זאת אומרת "אמרו לי"?

בכניסות לבתים אמרו לי "תוריד לו כאפה כדי שיסתום ת'פה". או שהקצין שלי היה עושה תחקירים למישהו - זה לנער מישהו ולהשכיב אותו ולדחוף אותו ולהוריד לו כאפה - כדי שידבר, אבל אף אחד לא מבין ערבית אף אחד לא יודע לשאול אותו ולהבין אותו או להבין למה הוא בוכה.

אבל אנחנו עושים הצגה?

עושים הצגה כדי שנרגיש שאנחנו עושים משהו כי אנחנו יחידה מובחרת אז ברור שמותר לנו הכל. פעם אחת אחד מהצוות שלי ממש הגזים, הביא לו כאפה, דחף אותו, הפיל אותו, בעט בו, ממש הביא לו מכות לא יכולתי לראות אותו יותר אז עצרתי אותו והלכתי עם הבחור הזה בערבית שיראה לי איפה כל המסמכים. זו סיטואציה שהיא הזויה לגמרי כי זה בן אדם בן 60 שאני לא מבין מילה ממה שהוא מוציא מהפה שלו ואנחנו לא יודעים מה אנחנו מחפשים ואתה סתם מעביר את הזמן כי צריך שנהיה שם, צריך להראות כוח. חבר'ה אחרים שלי מהצבא לוקח להם המון, המון זמן לתפוס פרופורציה על הדברים שעשינו, לבתים שפוצצנו, לאיך שהתייחסנו לאנשים.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: תותחנים מקום התקרית: רמאללה, חומת מגן

המחלקה נכנסה לתפוס בנין בן 10 קומות. הכוח עבר בכל הבתים והפנה את המשפחות לקומה הראשונה ו"טיהר" את כל הבתים. אני ועוד חייל אחרי שפרצנו לכל הבתים עשינו סיבוב בבתים נכנסנו לבית אחד וראינו בו ריכוז גדול של מכשירי אלקטרוניקה יקרים. במהלך חיטוט בין החפצים מצאתי מיקרופון להקלטות חמדתי את החפץ ולקחתי אותו הביתה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: גדוד 50 נח"ל חרדי מקום התקרית: מחסום גיתית, בקעת הירדן, תחילת 2003

היה מקרה שהגיע כוח של מילואים להחליף אותנו. הכוח הזה של המילואימנים הזה לא התמצא כל כך בנהלים של המחסום. הוא החליט לחנך את העוברים במחסום בדרכים של ענישה. בקטע של "וראו וייראו". כמה מאות מטרים לפני המחסום היה עיקול, ולפעמים התור של המכוניות היה כל כך ארוך שהמכוניות הגיעו עד לשם. אחד המילואימניקים העמיד אדם ופשוט ביקש ממנו לחזור בחזרה ברגל עד סוף העיקול ואז להגיד לכל הפלשתינאים שם, שמי שעוקף את המחסום חוזר בחזרה לכפר שלהם.

במקרה אחר, היו נשים שהמילואמניק הזה ביקש מהם להוריד את הרעלה מהראש. זאת התעללות על רקע דתי. כדי לראות אם הם גבר או אישה, כמו שהוא הגדיר את זה. בגדול, זה דבר שחזר על עצמו כמעט כל פעם שהיינו מגיעים למחסום.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: צנחנים, 202 מקום התקרית: שכס, תחילת 2004

אתה רואה פתאום נרגילה בארונית: "מה, ... למה יש לך נרגילה בארונית?" הוא עושה לי: "מה, לא ידעתי מה לעשות עם הנרגילה... וזה זה..." אני עושה לו: "וואלה, אני אקח את הנרגילה" והוא עושה לי: "אני לא יודע אם כל כך תשמח, זאת נרגילה מבלאטה" - "ולמה יש לך נרגילה מבלאטה בארונית?" - "היינו פעם באלמנת קש... והיה בית עם מלא נרגילות אז לקחתי אחת". אז אמרתי לו: "אני לא אקח את הנרגילה. תודה."

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: צנחנים, 101 מקום התקרית: שכס, בלאטה

למה? איזה בלגן?

ככה. בקיצור, פרצנו את הדירה ההיא עם פטיש 5. היא הייתה כבר די מבולגנת. לא מאוד, אבל די מבולגנת. נכנסנו למטבח, ראינו שלוש כיריים, יש תבלינים, יש שמן, יש הכל. אפשר להכין אוכל, תפוחי אדמה. אמרנו "מכינים צ'יפס". בקיצור, הכנו לעצמנו אוכל כמו שצריך לשם שינוי. היינו מבסוטים. התחלנו לאכול ולא הרגשנו רע עם זה. חוסר מוסריות או משהו. אני עדיין עד היום לא חושב שזה היה דבר שאסור היה לנו לחלוטין לעשות, כי תכל'ס היינו ממש רעבים. כאילו, היה שם זוועה מבחינת אוכל.

הם ידעו שאתם...?

אה... חלק. היה מפקד אחד שלא הסכים לזה בשום פנים ואופן, והוא אפילו צעק על כל שאר המפקדים שמסכימים לזה. אותו קצין אחר-כך היה סמ"פ והחזקתי ממנו. אחר-כך אני חושב... זה שיש לנו אוכל מסריח לא אומר שאנחנו צריכים לחפש אוכל של אחרים ואפילו השתמשנו בכלים שלהם. זה לא בסדר. והיו מפקדים שהיו כל-כך רעבים גם כן שאפילו יותר ממנו. היה מפקד אחד שהיה עושה סבב מי יורד עכשיו להכין אוכל. קצין שהיה עושה סבב קבוע של מי יורד להכין אוכל. לפעמים הוא היה יורד להכין בעצמו אוכל. היה דירה שהיה בה כיריים, היה בה הכל. הכל כאילו. ובאמת היינו אוכלים שם אוכל על-הכיפאק לאללה. היה לנו צ'יפס, עוף שהלך להתקלקל כבר אז היינו מכינים אותו גם-כן. כי אם קורה. הייתה לנו דירה שאין מה לעשות איתה תכל'ס, אף-אחד לא משתמש בה, הייתה מיותרת לחלוטין. ברגע שגילינו את הכיריים והכל, אז היה מה לעשות איתה פתאום. אז היינו משתמשים בסירים שלהם ובתבלינים שלהם וזה, ואוכלים, ואוכלים, סבבה כאילו. היינו... הקפדנו פחות או יותר לנקות אחרינו כדי שלא יהיה יותר מדי בלגן.

מה, לשטוף כלים וזה?

היינו גם צריכים את הכלים. תשמעי, היינו צריכים לשטוף את הכלים. וזה נמשך ככה המון זמן. גם אחרי שיצאנו מהפעולות וחזרנו. חזרנו אליה. היינו יוצאים מהמוצב והביתה. היינו חוזרים למוצב ואליה ומכינים אוכל. אין מצב שלא. והחלטנו. היינו בודקים וזה, לוקחים מחברות מהדירה. צריכים לכתוב, היינו לוקחים מחברות מהדירה. יש לי עד היום מחברת מהדירה. עד היום בתיק שלי. כתבתי בה מלא סיפורים וכאלה. עטים - אם היינו צריכים לכתוב. סתם שטויות, דברים קטנים כאלה שהם לא משמעותיים, ועדיין לא שלנו. את מבינה, היינו לוקחים כי היינו צריכים. וכאילו, אתה מדמיין לעצמך שזה בסדר ואף אחד גם ככה לא יחזור לפה.

השתמשו בעוד דברים, או שלקחו עוד דברים מסוימים?

לקחו כוסות, מאפרות, לא דברים משמעותיים, כי ת'אמת לא היה שום דבר משמעותי בדירה הזאת. אנשים קיבלו מספיק זמן התראה לפני שבאנו, כדי לברוח ולהוציא את הדברים החשובים, בעלי-ערך שלהם.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: עורב נח"ל מקום התקרית: רמאללה

במהלך סיור שגרתי בנגמשי"ם ברחובות רמאללה חלף הנגמ"ש ליד ילדים ששיחקו כדורגל במרפסת ביתם והכדור עף אל הכביש. נהג הנגמ"ש עצר את הנגמ"ש ללא הוראת המפקד וצעק לו "בוא ניקח את הכדור". המפקד שהיה אחד מחברי הצוות לא רצה אבל בינתיים שכנע הנהג את החייל שישב מאחור לרדת להביא את הכדור והוא פשוט ירד ולקח אותו. בסוף הנסיעה הם בכלל שכחו שרצו לשחק בו והשאירו את הכדור בנגמ"ש.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: גדוד 55, תותחנים

באזור תלם, כשהיו התראות חמות על מחבלים באזור היינו יוצאים ויורים "ירי מונע". לדוגמה, זכורה לי פעם שירינו מחסניות שלמות לתוך מטע עצי זית בלי שזיהינו בכיוון כלום וללא בדיקה של השטח קודם.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: גדוד 50, נח"ל מקום התקרית: חברון, חורף 2001

עמדת תצפית בלב שכונה פלשתינאית - קומה שלמה בבית פלסטיני. בעמדה יש מפקד

שני לוחמים מפלוגת חברון ושני צלפים. במהלך סיור של מג"ב הגיעו שלושה שוטרים לעמדה ומתוך שעמום ירו ממנה שלושה רימוני גז באופן אקראי אל תוך העיר.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: עורב נח"ל מקום התקרית: הקסבה בשכם

במהלך סריקות בקסבה של שכם הצטרפתי לצוות אחר כדי להשלים סד"כ ובאחת העצירות לקפה באחד הבתים בקסבה קרצה לאחד החיילים חבילת קפה והוא הכניס אותה לתיק. רק כשהקצין שם לב לעניין הוא החזיר את החבילה למקומה וגם זה לאחר ויכוח.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: ***** מקום התקרית: קלקיליה, חומת מגן

במהלך סריקת אמל"ח בבתי מגורים בעיר קלקיליה אני וחייל נוסף שהיה בן זוגי לסריקה הובלנו תושב ערבי לחדר צדדי, פקדנו עליו לעמוד על ברכיו, קשרנו את ידיו ועיניו, הצמדנו קנה לראשו ופקדנו עליו לספר האם יש נשק בבית (לא היה מל"מ כלשהו על הימצאותם של כלי נשק). לאחר ששתק דרכתי את הנשק ליד האוזן שלו ושמתי ----- על הראש ושוב הצמדתי את הקנה לראשו. הבחור פרץ בבכי. אח"כ שיחררנו אותו ועזבנו את הבית.

שם: ***** דרגה: סמ"ר יחידה: צנחנים, 101 מקום התקרית: חברון, תחילת 2001

קצת לפני חומת מגן, חודש לפני, כשנכנסנו למחנה פליטים בלאטה. אז היינו עוברים בדירות, ולא היה להם זמן לדעת. כאילו, בלאטה זה היה הפתעה. הם לא ידעו שאנחנו באים, ולא היה להם לאן להתפנות, אז היינו לוקחים את כל מי שנמצא בדירות שאנחנו נכנסים, ושמים אותם בדירות אחרות, של השכנים שלהם. זאת אומרת, מכריחים אותם לעבור לגור אצל השכנים שלהם. אם הם היו אומרים שיש להם בני משפחה קרובים שהם רוצים לעבור אליהם, היינו נותנים להם אישור לעבור לבני המשפחה שלהם, כי בעקרון היה סגר. אסור היה לצאת מהבתים בכלל, אלא אם כן יש להם אישור מיוחד לעבור לגור עם בני המשפחה שלהם. אבל מי שלא, אז גם היה להם שמירה והכל כדי שלא יעשו שטויות ויצאו החוצה. אם הם היו מבקשים יפה, היה שעות מסוימות בשבוע ביום שהיינו נותנים להם לצאת לסיבוב לקניות ולחזור. היה שעות מוגדרות שמותר לחנויות להיפתח בכלל. ככה זה המשיך ואז המצב של הגניבות התחיל להיות הרבה יותר חמור. היינו נמצאים בדירות.

תשמע, יש בשכם אנשים במעמדים מאוד גבוהים, עם דברים שכמו בכל בית ישראלי ממוצע; מצלמות וידיאו.

איפה זה לפני ואחרי?

קצת לפני במחנה הפליטים בלאטה. בדיוק היה את "חומת מגן", ואחר-כך בלאטה. אם היינו לוקחים מצלמות וידיאו, היינו לוקחים אותן ואתה יודע, מכשירי סי-די "פליירים", טבעות יקרות... כל מיני דברים. כסף לא היינו לוקחים. לא הפלוגה זה היה בהתחלה ברמה האישית. כל אחד היה לוקח לעצמו כזה, בשושו כזה, אתה יודע, דברים, מצתים, דברים כאלה. היינו... כל מה שהיינו עושים.

כשהיינו עושים מיפויים. היינו גונבים מהדירות עצמן. היינו גונבים מה שאפשר מהדירות במהלך סריקות.

לומר מאנשים שהיו בלאטה? כשנכנסתם פעם ראשונה?

בבלאטה, ברמאללה היו כמה מקרים. כן, בשכם או ברמאללה. היינו בהתחלה ברמאללה. נכנסנו יותר עמוק לרמאללה ואחר-כך עברנו לבלאטה. אז היו בתים של עשירים שמה, שהיינו נכנסים לבניין והיו דירות שאנשים זוכרים אותנו, לא דירות שאנחנו פנינו.

לא פיניתם, אלא פונו.

שאנשים החליטו לא להישאר פה כי הם עם חיילים, אז עברו לגור אצל השכנים שלהם, או אצל חברים שלהם. הם השאירו את הדירות נטושות, אתה מבין, אבל לא היו מפתחות לכל דירה... שיש מפתחות לכל דירה והיינו נכנסים לדירות שם למעלה, וזה היו דירות, חוץ מהדירות שלנו, היינו נכנסים לדירות נוספות כאילו. בבניין, באותו בניין שהיינו שוהים בו. והיינו בודקים מה אפשר לקחת. עוברים על כל המגירות, עוברים על כל הדברים האישיים של אנשים.

כמו מה?

כמו מצלמת וידיאו, טבעות. אני שמעתי על מקרה שמישהו לקח... גנב חרב מוזהבת. לא ראיתי את זה. רק שמעתי על זה. לא בהתחלה. בהתחלה כביכול דברים קטנים, מצתים, טבעות וכאלה. התפתחנו. מצלמות וידיאו, מצלמות אישיות, דברים כאלה.

שעד היום נמצאים אצל אנשים?

אה... פה זה קצת מתחיל להסתבך. התחלנו לעשות סריקות לבתים כדי לעבור מבית לבית, לבדוק אנשים. גם שמה לקחנו דברים חופשי כאילו. לקחנו דברים מכל בית שהיינו נכנסים אליו, דברים שמוצאים חן בעינינו או חשובים מבחינתנו.

כשהם בפנים?

כן, בתוך הבית, בחדר הסמוך. כי אנחנו עושים בדיקה בבית של אנשים מדי פעם. אם הבן-אדם היה מחשיד מבחינתנו או לא מוצא חן בעינינו בגלל שהוא חוצפן, נתנקם בו. לוקחים לו דברים גם כן. היינו לוקחים פלאפונים, לוקחים מצלמות וידיאו, הכל, כל מה שאפשר להכניס לכיס ולברוח בלי שהקצין ישים לב.

תפסו איזה ילד, ילד באמת, בן 11 בן 12 אני לא יודע בן כמה הוא, שהוא זרק אבנים. הצליחו לתפוס אותו. זו הייתה התעללות לגמרי. זו הייתה התעללות ואני חושב שלא עשו עם זה כלום. הכניסו אותו שם לשירותים, אני זוכר את החייל, אני זוכר, הוא היה חבר, חבר מהפלוגה. והוא התגאה בזה שהוא דחף את הראש שלו לשירותים.

לאסלה?

לאסלה. והוא סיפר את זה בגאווה. ודפק לו את הראש באסלה, ואני לא יודע מה עוד. הכניסו אותו שם, הוא היה נעול בשירותים שם איזה יום שלם. הילד היה נעול בשירותים יום שלם בהוראת מ"פ בשביל ללמד אותו לקח. הוא היה נעול בשירותים פשוט. ככה סתם. ומדי פעם אתה יודע חייל שהיה שומר שם, היה שומר, נכנס פנימה, הכניס את הראש לאסלה, דפק לו את הראש באסלה, ואני זוכר שהוא סיפר לי את זה ואני הייתי מזועזע, אבל אתה יודע, מי אני שאני אדווח? והיום אני לא מסתכל על זה ככה, אבל אז, בתקופה ההיא. זה היה אני חושב שזה היה טירוף, אין ספק. אני זוכר את הילד הזה בוכה, בלגאנים, מה ש... גם ככה הילד היה בשוק, מגיע לאויב הציוני לא יודע איפה למחלקת חיילים שכולם רוצים להרוג אותו יענו בגלל שהוא זרק איזה אבן. אתה מבין, אז זה מה שהיה שם.

במהלך מבצע השתלטות על המוקטעה (אשר בודד את חדרו של ערפאת והחריב את המוקטעה ואת הרחובות שסביבה), התפתחה הפגנת צעירים מיידי אבנים ובקבוקי תבערה. ההפגנה הייתה במרחק של כ-300 מטר מקו הכוחות הרבים שהיו במקום, ולא היוותה סכנה משמעותית לאף אחד. במקום נכחו כוחות רבים של מג"ב, שהמתינו לפקודה לפיזור ההפגנה, באמצעים לפיזור הפגנות. בסמוך לג'יפ אשר בפיקודי, ולג'יפ שבפיקוד סמג"ד 932, נעצר ג'יפ בפיקודו של מח"ט בנימין. המח"ט ירד בעצמו מהג'יפ וירה אש חיה לעבר ההפגנה, בניגוד לפקודה המפורשת, שהוא עצמו הפיץ לגדודי החטיבה אשר בפיקודו.

יום אחד ראיתי שהבסיס התמלא בספות ששובצו בחדרים של לוחמי הפלס"ר בחדרי קצינים ליד האפסנאות במשרדים וברחבי הבסיס. כששאלתי חייל פלס"ר מה המקור שממנו הגיעו הספות הוא סיפר שהייתה פעולה לפיצוץ מחרטות בחאן יונס והספות נלקחו מבתים של פלשתינאים שגרו בסביבה. הספות הועמסו על דנה (משאית צבאית)

והובאו לבסיס בפקודתו של רס"פ. המעשה בוצע כחלק משגרת יום יום ולא שמעתי אפילו על חייל אחד שמחה על הפעולה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: צנחנים, 101 מקום התקרית: חברון, תחילת 2001

הייתם פותחים באש רק כשירו עליכם?

היה איזה פעם-פעמיים שהיה ירי כללי כזה סתם, לפני, אתה יודע, לפתוח את הערב כביכול, להראות להם שאנחנו התחלנו את הערב היום. אבל ברוב המקרים זה היה תגובה לירי. אבל לפעמים זה לא ירי, זה סתם מפץ. היינו שומעים "פק", היינו מתחילים לירות. טוב, יש זיהוי מבניין "בלה בלה בלה", טוב, מתחילים לירות. אז יורים.

אתם יודעים אם גרמתם נזק? פגעתם במישהו?

פוצצנו רכב. באתי לספר שבאותו ערב חבר שלי ירה, אז ירינו לעבר פנס שהאיר. היינו צריכים להוריד את הפנס הזה, אז הוא ירה לעבר פנס, לא הצליח לפגוע במדויק. פתאום אנחנו קולטים אש מאחורי הפנס, כמו פיצוץ קטן כזה ואז מדורה. זה היה מרחק גדול, ק"מ ומשהו, ואז התצפיתנים התחילו להיקרע מצחוק. היה להם את המכשיר הקלטה, הם הריצו אחורה, מראים לנו מאחורי הפנס מכונית, אותנו יורים על הפנס... פתאום בום. המכונית מתפוצצת. כאילו מכונית חונה, לא נוסעת ואז ---- נכנס לקטע, נדפק לו השכל. "וואי, אני רוצה לפוצץ מכוניות". כל מכונית שהוא רואה "תפוצצו לי אותה".

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: שרון, 401 מקום התקרית: בלאטה, חומת מגן

חומת מגן היה תקופה מאוד קשה בשבילי כי הייתי קצת בשוק ולא הכרתי בדיוק את המציאות ולא הבנתי מה קורה היה מצב שהיית יום אחד בבלאטה, אחרי זה היית עובר לטול כרם קלקיליה, אתה כל היום, אתה ישן במקום אחד מתעורר במקום אחר ממש ככה, זה היה תקופה מאוד קשה. היינו, סיפור, היינו שלושה ימים בבלאטה ואז זה היה מבצע די גדול. אני הייתי נהג באותה תקופה, בכלל כל הפלוגה כל התקופה שהייתי בפלוגה הייתי נהג טנק, ונכנסנו לבלאטה עם כוחות מאוד גדולים של נגמשי"ם והנדסה קרבית וטנקים נכנסנו פנימה. אני הייתי בטנק של המ"פ ודבר ראשון שעשינו שנכנסנו ירינו פגז... המ"פ שלי רצה להרתיע מכיוון שהיה חשון לגמרי, לא ראינו שום דבר, לא היה נפש חיה ברחוב כי מן הסתם ידעו שאנחנו באים ידעו ש... ופשוט יצאו מהציאה לא ידענו בדיוק מה אנחנו עושים והמ"פ אמר שיש לנו אישור מדרגים גבוהים מאלוף פיקוד או משהו כזה והוא אמר לתותחן תירה פגז. התותחן לא ראה שום דבר במערכת שלו במערכת ראיית לילה אז שאל אותו על מה לירות אז הוא אמר לא משנה על מה אז הוא שם את הבקר על פח על פח כזה גדול... וירינו פגז סתם על פח עשינו שם אני זוכר... היה ממש פיצוץ רציני

והחבר'ה היו מבסוטים כאילו ירו פגז על פח וזה יצר מין, מין שמחה כזאת כאילו אדרנלין אתה ממש מרגיש את האדרנלין וההתרגשות וזה היה בהתחלה. נכנסנו לשמה והסתובבנו קצת בבלאטה ואז יום אחד שטנק לידי למשל לא טנק שלי כי הרי היינו טנק מ"פ שזה טנק פיקוד ועוד טנקים של סמלים של מפקדי טנק וטנק של קצינים זה היה טנק של סמל מחלקה למשל שרצה לבדוק את המדוכות של הטנק שלו אז מה הוא עשה, לקח הפעיל את המדוכות והיה את המגירה פתוחה. עכשיו היה שם איזה שדה של איזה בחור, ירה את המדוכות על שדה, שרף לו את כל השדה פשוט ככה הביא שם שריפה רצינית ואני לא חושב שאנחנו, בטוח שלא אנחנו היינו שכיבינו את השריפה בוא נגיד, היו את התושבים והם היו צריכים לכבות את השריפה זה היה בבלאטה, זה דברים שפשוט לא האמנתי פשוט לא האמנתי עד הרגע ההוא לא האמנתי שאפשר לעשות דברים כאלה ואז זה היה נראה לי מאוד שגרתי ומאוד לא וברור שכאילו צריכים לעשות את זה ולא לשאול יותר מידי שאלות ובפשוט ביצענו את הפקודות. לא נעים לי להגיד את זה אבל פשוט ביצענו פקודות.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: חרוב מקום התקרית: מחנה הפליטים בית אילמה

אני אומר לך, ב"דרך נחושה" שזה היה באוגוסט, היו משפחות שהעיפו אותם כי בבתים שלהם הייתה טלוויזיה וכי רצו לראות ארגנטינה נגד ניגריה.

גם אצלנו זה קרה ברמאללה ובבית לחם. מה הדינמיקה? מה זאת אומרת העיפו?
יש לך מ"מ סבבה, אתה מגיע לפלוגה בוגרת, לא מ"מ עם כומתה, ארון ודיסטנס. זה בן אדם שאתה יוצא איתו ביום שישי, תופר לו ת'חברה, אתה מסדר לו, היה לנו צחוקים. יש לך את המרחק הפיקודי... סבבה. עכשיו גם הוא אוהד ארגנטינה, גם הוא רוצה לראות את המשחק, אז אתה אומר לו: "תשמע, אחי... פה ושם... הבית הזה והבית הזה, זה אותו דבר אבל פה יש טלוויזיה אחי". סתם הוציא משפחה מהבית כדי שיוכל לראות ארגנטינה-ניגריה. אתה מבין, אני לא מדבר אתך בכלל על הדברים הקטנים...

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: מחסום DCO, יריחו

במהלך עוד יום שגרתי במחסום התעצבן הלוחם על נהג משאית פלשתינאי ששיקר עליו פעם שלישית באותו יום. הלוחם פתח את דלת המשאית וכיוון את נשקו הטעון אל עבר פניו ודרך כדור לקנה והוציא את הנהג מתאו. המפקד שנכח במקום ראה את כל האירוע ולא הגיב וביקש שהלוחם יוותר ושהדבר לא יעבור הלאה. המקרה חזר על עצמו יומיים אח"כ שוב.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: גרוד 50, נח"ל מקום התקרית: רמאללה ביתוניא, חומת מגן

במהלך מבצע חומת מגן יצא ליחידה שלנו לעבור ולשהות בבתים פרטיים של פלסטינים שהועברו למקום אחר באופן זמני. כמעט לכל בית שנכנסנו אליו נכנסנו עם כוונות טובות של לא לנצל ולא להרוס אבל תוך יומיים שלושה חיילים היו שרועים על ספות מול הטלוויזיה, רהיטים היו שבורים, אנשים היו מנגבים את התחת שלהם עם המגבות בשירותים, משתמשים במחשבים האישיים שבבית. אי אפשר להצביע על בית אחד כי זה קרה לכולם בכל הבתים.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: גרוד 50, נח"ל מקום התקרית: חברון, שכונת אברהם אבינו, חורף 2001

בשכונת אברהם אבינו ישנן עמדות על גגות הבתים אל מול שכונת אבו סנינה. לפני שעלינו לעמדה ניתנה הוראה שלא לירות מהעמדות לעבר אבו סנינה, גם במקרה של זיהוי ירי. הירי יתבצע רק באישור מפקד הגזרה. בעמדה של יחידת סחלב בוצע ירי באותו לילה מנשקים קלים לטווח שבו הם לא יעילים וללא שום זיהוי של מקורות ירי.

שם: **** דרגה: **** יחידה: **** מקום התקרית: חברון

בהיותי חייל במסלול הוקפצנו לחברון, המשימה שהוטלה על הכוח שלנו שכלל שלושה חיילי מסלול וסמל מחלקה הייתה לתצפת מגג של בית מגורים על איזור המוביל למערת המכפלה, ומדי פעם לצאת לסיורים רגליים בתחום התצפית. באזור הזה הייתה גם עמדת מג"ב. במהלך הסיורים נתקלתי במקרים הבאים:

שלושה חיילי מג"ב עצרו רוכב אופניים וביקשו "רישיון רכיבה על אופניים". משלא היה לו (משום שאין כזה דבר) החלו להכותו ולהשכיבו על הרצפה בתואנה ש"עבר על החוק". במשמרת אחרת שלושה חיילי מג"ב (לא בהכרח אותם חיילים) ניגשו אל שני ילדים, אחד כבן 10-12 והצעיר קטן יותר אשר עברו ברחוב, החיילים שאלו את הילדים לאן הם הולכים וכאשר הילד הגדול יותר החל לענות כי נשלחו על ידי אביהם למשימה כלשהיא נתן לו אחד החיילים סטירה בכל הכח מכיוון ש"דיבר ללא רשות".

שוב במשמרת נוספת הגיע לדרוש בשלומנו מפקד המחלקה שלנו בדרגת סגן עם החיילים שהתלוו אליו לסיור, תוך כדי שאנו מדברים אחד עם השני שמענו את חיילי מג"ב צועקים ומכים את אחד מעוברי האורח מכיוון "שלא הצדיע לקצין שנכח במקום". יצוין שהמ"מ עצר את האירוע ונזף בחיילים שהתנהגותם זהה להתנהגות של נאצי.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: שריון, 401 מקום התקרית: מחנה פליטים טול כרם, אחרי הפיגוע בראשל"צ

אני זוכר שפעם בכניסה לטול כרם, זה קרה קצת אחרי שהיה פיגוע גדול בקזינו בראשון לציון, צה"ל התכוון לפלישה לעזה וגויסו הרבה מילואים. המבצע בוטל ואני הייתי עם יחידת צנחנים של המילואים שהעסיקו בטול כרם. היינו עושים שם סיורים מה שנקרא בלבנה כבדה, נגמ"שים וטנקים שמסתובבים ברחובות טול כרם, בעיקר למשוך אש לא עם יותר מידי תכלית בתוך עוצר.

למשוך אש?

היו הרבה מטרות כאלה זאת אומרת, הכוונה הייתה למשוך אש ולחסל משהו לא היו צריכות להיות התגריות מסוימות לפעמים היה ירי לעבר קיר בטון או משהו כזה. תמיד התקווה הייתה לשאוף למגע. אז נסענו שם שעברנו ליד מחנה הפליטים בטול כרם, נפתחה לעברנו אש, אף אחד לא נפגע ובהמשך היה ירי לכל דוד מים שהיה באזור התחילו שם לצלוף, ראיתי גם את הנזילות אחר כך.

מילואים ירו על דודי מים?

כן.

שם: **** דרגה: סמ"ר (במיל') יחידה: ביסלמ"ח גדוד 450 פלוגה ז' מקום התקרית: בית לחם דהישה, מבצע "דרך נחושה" (יולי 2002)

במהלך סיור שגרתי לאכיפת העוצר בעיר נזרקו עלינו אבנים ע"י קבוצת ילדים (12-15). נעצרנו ופרקנו מהכלים והתחלנו מרדף שבמהלכו ירינו כדורי גומי וזרקנו רימוני הלב. בסיום המרדף תפסנו ילד אחד. קשרנו לו את הידיים באזיקון ועיניו כוסו בפלנלית. הובלנו אותו כל הדרך בסמטאות מחנה הפליטים לנגמ"ש. הילד היה יחף והוא הובל בכוונה דרך הביוב שזרם ברחוב. כשהגענו לנגמ"ש זרקו אותו על הכבש וכל הכיתה נאספה סביבו. נזרקו שם הערות לעברו כגון: "אתה קצת מפגר לא? בגילך יש כאלה שכבר יורים ומתפוצצים אתה נשאר קצת מאחור". כאשר הבעתי עמדה נגד הקרנבל שסביבו ננזפתי ע"י המ"כ: "יש לך חמלה כלפיו אם לא נעשה את זה בסוף הוא ילך ויתפוצץ, רק ככה הוא יפחד להיות מחבל כשיגדל" הכניסו אותו לנגמ"ש הושיבו אותו על הרצפה ורק אני נזכרתי איך אצלי בפלוגה (גדוד 50) היו מסייעים עצור היו מושיבים אותו על הכסא ושמים על ראשו קסדה הרי אלה הם הוראות הבטיחות. הילד הובא לחקירה במחסום 300 אצל מג"ב ומה קרה שם ומאז לא ידוע לי.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: שריון מקום התקרית: צומת דאהריה

צומת דאהריה. דרום דאהריה. משם עוברים לעבוד בבאר שבע. צריכים לעבור חלקים ברגל. עשרות פלסטינאים ביום. אחד הקצינים אצלנו רצה לשמור על סדר, רצה שיעמדו ישר, פלס. רץ לידם ואמר להם ליישר. הם לא עשו את זה כל כך טוב. אז הבן אדם הראשון שהוא ראה בהתחלה, בן 50 ומשהו, על ידו ילד בן... 8 או משהו כזה, ילד קטן... הקצין ירה באוויר וזה הסתדר. ופעם אחרת...

בשביל ליישר את הטור?

בשביל ליישר את הטור. ופעם אחרת הוא פשוט פוצץ ת'בן אדם הזה במכות... הוא נתן לו ת'קת של הגלילון בפרצוף, בעט לו בביצים, ירק עליו, קילל אותו... התחרע עליו פשוט. ליד הילד הקטן שלו. הוא פשוט השפיל אותו. זה היה נדיר... זה היה קורה ב...

שם: **** דרגה: סמ"ר (במיל') יחידה: **** מקום התקרית: רחובות בית לחם

במהלך נסיעה שגרתית בנגמ"ש ברחובות בית לחם על מנת לוודא עוצר בעיר, מקבל המטוליסט בחפ"ק (החובש) פקודה מהסמ"פ, לירות כמה מטולי (רימונים) גז אל עבר מרפסת בה ישבה משפחה פלשתינאית ואכלה אבטיח. הסיבות: 1. הם מחוץ לבית (במרפסת) ולכן הם מפרים את העוצר. 2. הם בטח מתצפתים עלינו ומתכננים פיגוע על הכוחות. החייל יורה כמה מטולי גז אל עבר המרפסת, ולאחריו רבים הסמ"פ והחייל השני (הקשר) מי ינצח ב"משחק" לקלוע לתוך הדירה, וכל אחד בתורו מנסה להכניס את רימון הגז לדירה.

שם: **** דרגה: **** יחידה: 932 נח"ל מקום התקרית: מחסום קלנדיה

בהחלפת קו בין פלוגת מילואים לפלוגת מסלול בגדוד 932 נשלחתי כקצין עם עוד שמונה חיילים למחסום קלנדיה לצורך התחלת חפיפה ולימוד נהלי המחסום. ישבתי כשעה עם מפקד המחסום המילואימניק שהסביר לי את הנהלים: הוא אמר שכשרכבים מתקרבים למחסום יותר מדי אתה מעיף אותם אוטומטית ברימוני הלם וגז (יצוין שאין תמרור או קו שמורה לרכבים היכן לעצור). המילואימניק הסביר לי שאם רכבים חונים במקום שנראה לי בעייתי אני פשוט יורה להם בגלגלים ואז לא חונים שם יותר לאיזה יום או יומיים. את הדבר הזה הם נהגו לדבריו לבצע במשמרות הלילה.

הנהלים נראו לי תמוהים ואחרי שקראתי את הוראות החטיבה כמובן הבנתי שפלוגת מילואים זו (ע"פ הקצין שהעביר לי חפיפה) פעלה תכופות בניגוד לפקודות.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: עוקץ

זה קרה לי גם שמתוך קטע יותר של שעשוע, לא בקטע של לפגוע - שהייתי יחד עם עוד 3 חבר'ה שלי בפעילות, מהיחידה, כאילו היינו כולנו עם הכלבים

איפה?

ב... איזושהי פעילות של החטיבה, אנחנו נפגשנו כולנו באותו בית במקרה, ואמרנו לאחד המבוקשים שישב באמצע והושבנו את הכלבים לידו, שניים מכל צד, וצילמנו אותו מת מפחד ושאלנו אותו: "מה אתה מפחד?" ופה ושם אבל הם לא עשו כלום, פשוט היינו חייבים ת'תמונה.

שם: **** דרגה: סגן יחידה: שריון מקום התקרית: מחסום נועם ביציאה מיריחו

במהלך התעסוקה המבצעית גילינו סגל הגדוד מצבורים גדולים של "מסבחות" כלומר שרשראות חרוזים של מוסלמים. בירור קצר לגבי מקורן הוביל אותנו לידיעה כי החיילים נוהגים לקחת מן המכוניות העוברות במחסום את המסבחות שתלויות להם ברכב.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: תותחנים מקום התקרית: אזור שקד

הייתם מעכבים אנשים במחסום?

כן, כשאמרו לנו לעכב מישהו או שהוא הופיע במחשב, היינו מעכבים אותו.

לכמה זמן?

היה מישהו שכמעט משמרת - שמונה שעות. עלינו כל איזה שעה - שעה וחצי מול החמ"ל ואמרו לנו להמשיך לעכב אותו. הוא היה חופשי מבחינת ידיים, החזיק אותנו חייל, הוא היה בצל, נתנו לו לשתות ולאכול. תותחנים או לא תותחנים... בסוף הם לא הגיעו והייתה הוראה לשחרר אותו.

היו עוד מקרים שעיכבתם אנשים?

כן אבל לא לתקופות כאלה, לשעה שעתיים... אני זוכר שבהתחלה לפחות היה מקרה שהיה ענישה במקרה שמישהו התחפץ. ההוא התחיל לעשות עניינים (זה לא היה במשמרת שלי). אמרו לו אסור לך לעבור או משהו כזה, עיכבו אותו. הוא אמר: "אתם פושעים", "אתם רוצחים", דברים כאלה והתחיל ממש לצרוח, העבירו את התעודת זהות שלו לחמ"ל, אמרו שהוא בסדר. ואז החבר'ה החליטו לעכב אותו לסביבות השעה ורבע.

שם: **** דרגה: **** יחידה: **** מקום התקרית: ****

במהלך סריקות בבניין מגורים בן 7-8 קומות נמצאה דירה נעולה וריקה. כתוצאה משימוש מוגזם בחומר נפץ (בשל חוסר ניסיון) - פיצוץ הדלת הסב נזק גדול לדירות רבות, גרם לפיצוץ של כל צנרת המים בבניין, ושל חלונות חדר המדרגות. חדר הכניסה של הדירה שנפרצה היה הרוס כליל. ערכנו חיפוש ועזבנו את המקום. בעוזבי אחרון את הדירה, היה בה מחשב נייד (לאפ-טופ), שהיה מונח על מכשיר הטלוויזיה בסלון. מספר שעות לאחר שהכוח המחלקתי שבפיקודי סרק את הבניין, הגיע לשם חפ"ק מג"ד 932, חן לבני. כששאל אותי על הנזק הרב לבניין שאל גם על טלוויזיה שבורה, על אמבטיה מפוצצת, ועל אריחי קרמיקה שבורים. לשאלתי, ענה כי לא היה בסלון לאפ-טופ. במילים אחרות, ובקיצור: כוח שהגיע אחרי לדירה גנב מכשיר לאפ-טופ, שבר טלוויזיה והשמיד חדר אמבטיה וסלון בדירת פאר ברמאללה.

שם: **** דרגה: סמ"ר יחידה: **** מקום התקרית: רחובות בית לחם

במהלך נסיעה שגרנית בנגמ"ש ברחובות בית לחם על מנת להטיל ולוודא עוצר בעיר, ****, נהג הנגמ"ש, מקבל פקודה לסטות מהכביש, אל עבר השוליים על מנת לדרוס רכב פלשתינאי שחנה בצידי הדרך. הסיבה - פשוט "הוא חנה לא טוב" כהגדרת מפקד הנסיעה, סמ"פ, סגן ****. יש לציין שהרכב חנה במקום שמוטר לו (לא שאנחנו משטרה או משהו), לא הפריע לתנועה, והכביש היה רחב דיו שגם כלי רכב הרבה יותר רחב מנגמ"ש יוכל לעבור באין מפריע, ועל מנת להגיע לאותו רכב היה עליי ממש לסטות מנתיב הנסיעה ולרדת לשוליים. לא צייתי לפקודה זו ובפשוט סטיתי חזרה לכביש.

שם: **** דרגה: **** יחידה: 427 מקום התקרית: כפר ברטעה, פברואר 2003, יום ו' צהריים

לאחר סיור בכפר באזור בו היה חשד לביצוע ירי ביום אתמול למקרה, נזרקו אבנים מאחד הגגות אל עבר הג'יפ, שנסע ליד המסגד בשעת התפילה. לאחר מרדף קצר בו לא נמצאו הזורקים, נתפסו שני נערים פלסטינאים מאחת הסמטאות, אחד מהם כבן 11. הסופה הממוגנת אליה הוכנסו נעצרה ליד המסגד, מתוך הרכב יצא המג"ד, קצין, ושני חיילים שהציגו לראווה את השבויים, כפותים באזיקונים ופלגלית לעיניהם. המג"ד איים על אנשי הכפר שהיו במסגד, והסביר להם שזה מה שיקרה מידי יום אם יימשכו התפרעויות בכפר.

ה"עצירים" הוחזקו במשך 7 שעות בש.ג. של מוצב הגדוד. הם שוחררו ללא כל פגע, במרחק של 4 שעות הליכה מביתם.

שם: **** * דרגה: **** * יחידה: גולני מקום התקרית: שכם, דצמבר-ינואר 2002, שעת לילה **** *

זאת היתה תקופה שבה בילינו זמן רב באיזור שכם בביצוע משימות של מעצרים בעיקר על פי מודיעין שנאסף יום יום. מדובר בתקופה ממושכת של כחודש וחצי שבו ביצענו פעילות כמעט כל לילה באותו מרחב כך שאפשר לדמיין את רמת ההיכרות שהיתה לנו עם השטח וכמובן יחד עם זה השחיקה המטורפת. קיבלנו באחד הלילות משימה לבצע מעצר של חשוד די בכיר באחד מארגוני הטרור ששהה בבניין מגורים של משהו כמו 6-8 קומות כאשר בכל קומה 2-3 דירות מגורים. זה היה לילה חורפי קר במיוחד. כשהגענו ליעד די מהר ביצענו את הנוהל הרגיל של פינוי כל התושבים מבתיהם והוצאתם החוצה תחת שמירה. אותו מבוקש שבאנו לעצור לא הסכים לצאת ולאחר שכבר כל התושבים פונו נוצרה סיטואציה של דרדור אמצעים על מנת לגרום לו לצאת. בתוך התהליך הזה גם התבצע ירי על הבניין מכלים שונים שחלק גדול מהם לא מדויק וגרם נזק לבתים אחרים כאשר יש לציין שבשום שלב לא התבצע ירי עלינו כלל. לאחר מספר שעות של מאמצים המבוקש סוף סוף נכנע ויצא ללא מאבק, בינתיים כל הזמן הזה כל שאר המשפחות שבתוכם נשים וילדים רבים עומדים ברחוב בלי שום ביגוד חם כיון שלא נתנו להם להתארגן כאשר פינונו אותם לרחוב. במשך כ-8 שעות כל התושבים הללו עמדו בחוץ בלי שנתנו להם להביא שמיכות ללכת לשירותים או כל דבר בסיסי שכזה. כאשר ביקשנו, בשלב שבו כבר כל הקומות התחתונות נסרקו מאדם ואמל"ח והמבוקש כבר נעצר, להכניס את התושבים לקומת הקרקע בתוך אחת הדירות על מנת שלא ימשיכו לקפוא מקור נעננו בשלילה ממפקד היחידה שפיקד על האירוע. מדובר בשלב שבו נגמר כבר האירוע מזמן ולא היתה שום בעיה להכנס לבניין, ואפילו בבוקר כאשר זה הגיע למצב שהיו שתי נשים שהתחננו ובכו שהן צריכות ללכת לשירותים לאחר שעמדו בחוץ כל הלילה סירבו לתת להם להכנס לדירה בקומת הקרקע על מנת להתפנות.

שם: **** * דרגה: סמ"ר יחידה: פלס"ר נח"ל מקום התקרית: חמרה, בקעת הירדן

לאחר כניסת מחבל ליישוב חמרה ורציחתן של אם ובתה הוקפצנו לאזור וסרקנו אותו בניסיון לאתר מחבל נוסף. הסריקות נמשכו כל הלילה והסתיימו בשעות הצהריים המאוחרים. לקראת סוף הסריקות נכנסנו לאזור שהיה בעבר לונה פארק במקום זה מצאנו ילד - נער (כנראה לוקה בשכלו) והחברה בצוות ביקשו ממנו סיגריות. בסופו של דבר הבקשה הייתה בקנה מידה ציוותי ולוותה בבדיחות על הבחור. יש לציין שהבחור היה כפוף אלינו כל עוד היינו בשטח.

האירוע קרה בכפר מסוים באזור השומרון שאינני זוכר את שמו, במהלך פעילות מעצרים שגרתית שביצענו. במהלך הפעילות אני הייתי בכוח שהיה אמור לאבטח כוחות אחרים מהיחידה שביצעו מספר מעצרים. במהלך המבצע יצאו תושבים לרחוב והתמקמו על גגות הבתים והחלו להשליך בלוקים לכיווננו, כאשר אנו בנסיעה ברכב חצי ממוגן. בשלב מסוים ביצענו פנייה לתוך רחוב וממולנו יצאו מספר אנשים בעיקר ילדים מתוך סמטה והחלו ליידות אבנים ובלוקים. כתגובה לכך ביצענו ירי לעברם באש חיה לא ממוקדת כדי להרחיק אותם. אני זוכר את האירוע בצורה ברורה כיוון שאני זוכר את עצמי לאחר סיום הפעילות תופס את עצמי ולא מבין איך יכולנו לירות כך לעבר הילדים. לאחר המבצע העלינו את הנושא בתחקיר - שצריך לחדד את נוהלי הפתיחה באש במצבים כאלה כיון שההגדרה של מצב סכנה לא מספיק ברורה בסיטואציות האלה ובמיוחד כאשר לא היה לנו הפעילות הזאת (כמו כמעט כל שאר הפעילויות) שום אמצעים לפיזור הפרות סדר שאינם קטלניים, אך לא הייתה שום תגובה או שינוי של הנהלים בנושא.

בתאריכים הנ"ל תפס מפל"ג 2 סג"מ **** אחריות על מחסום 101. במהלך כל התקופה התייחס המפל"ג בצורה מזלזלת ואכזרית אל העוברים במחסום לדוגמה: יצירת תור במתכוון במידה ואחד הרכבים היה מעז לצפצף כדי להפנות תא תשומת הלב לרכבים המחכים לבדיקה הוא היה זוכה לצעקות ולעיכוב נוסף. המפל"ג היה ידוע בתגובות השנונות שלו לרכבים הנבדקים כמו: "לך תתפוצץ" "פיצוץ נעים" וכדומה. במהלך 5 השבועות בהם תפס המפל"ג אחריות על המחסום הוא יצר "אווירת טרור" שלא הוסיפה למחסום הטעון גם ככה. חשוב לציין כי במחסום מותר המעבר רק לאזרחים ישראלים והם - הערבים הישראלים מרבית העוברים בו.

נכנסנו לבצע מעצרים בבית רימא וכן לפוצץ בתים של משלחי פיגועים. לאחר המעצרים נסענו בכפר בנגמ"שים + כוחות שריון על טנקי מרכבה. המעבר ברחובות הצרים עמוסי המכוניות נעשה בפקודת המח"ט על המכוניות, ונרמסו שם לא מעט כאלה (אין צורך לציין שאף אחד לא פוצה). הבתים המיועדים פונו מיושביהם. כמות חומר הנפץ תמיד מעוגלת למעלה בעשרות קילוגרמים. בבית אחד נכלא כלב והתאדה. אותו פיצוץ עשה חור בבית השכן בקוטר 2 מ'.

ליצירת קשר לצורך מתן עדות, ולתיאום מפגשים וחוגי בית:
או טלמסר 8454725 www.shovrimstika.org 050-
לתרומות:

בנק הפועלים, חשבון מספר 340219, סניף 608
צ'קים לפקודת "שוברים שתיקה" ניתן לשלוח לכתובת:
ת.ד. 68150, ירושלים 91681

[שבת] שתיקה

מאז שחרורנו מהצבא לא עזבה אותנו ההרגשה שהשתנינו. שהשירות בשטחים והמצבים שהתמודדנו אתם עיוותו ופגעו בעולם הערכי בו גדלנו והתחנכנו. הסכמנו שכל עוד החברה הישראלית ממשיכה לשלוח את בניה לשירות קרבי בשטחים, יש חשיבות עליונה לכך שנדע כולנו, אזרחי מדינת ישראל, איזה מחיר משלם הדור שנלחם בשטחים, באילו מצבים בלתי אפשריים הוא נתקל, עם איזה טירוף הוא מתמודד מדי יום ועם איזה משא כבד הוא משתחרר מצה"ל – משא שלא עוזב אותנו עד היום.

לכן החלטנו לשבור שתיקה. כי הגיע הזמן לדבר. הגיע הזמן לספר על כל מה שקורה שם מדי יום. כולנו שירתנו בשטחים. בעזה, בחברון, בבית לחם ובמקומות אחרים. כולנו שמרנו במחסומים, כולנו ביצענו מעצרים וסיוורים וכולנו לקחנו חלק במלחמה נגד הטרור. נוכחנו לראות כי ההתמודדות היומיומית עם הטרור והאוכלוסייה האזרחית הותירה אותנו חסרי אונים. חוש הצדק שלנו ושל המשרתים לצדנו התעוות, וכן גם המוסר והרגש. המציאות שחלפה אל מול עינינו, של האזרחים שנפגעים על לא עוול בכפם, הילדים שלא הולכים לבית הספר בגלל עוצר וההורים שלא מביאים אוכל הביתה כי אינם יכולים להגיע לעבודה היום לא עוזבת אותנו. אחרי שחרורנו מהצבא החלטנו שאסור לנו להמשיך הלאה. אסור לנו לשכוח את מה שעשינו בעצמנו ואת כל הדברים להם היינו עדים.

התחלנו לחקור, לראיין ולתעד מאות לוחמים לשעבר. כל זאת תחת הבטחת חיסיון מלא לכל מי שפנה ויפנה אלינו למסירת עדות.

כמות העדויות והסיפורים שאספנו מוכיחה שוב ושוב – כי לא מדובר ב"מקרים חריגים". מדובר בתופעה מסוכנת שממדיה גדלים מיום ליום. דברים שהיו בעבר חריגים הפכו כבר מזמן לנורמה. החברה הישראלית צריכה לדעת את המחיר שהיא משלמת על כל חייל שמשרת בשטחים. החברה הישראלית צריכה להבין באיזו מלכודת אנחנו נמצאים, כי בעוד הצבא מנסה להתמודד עם איום הטרור הוא מייצר אסון נורא.

עד כה החליטו לשבור את השתיקה מאות לוחמים משוחררים, ומדי יום רבים באים בעקבותיהם. בשירותנו הקרבי עמדנו במשימות רבות ושונות. נותרה לנו עוד משימה אחת: לספר, לדבר ולא להסתיר דבר.

"שוברים שתיקה" צריכה לשמש תמרור אזהרה לחברה הישראלית. אנו מתריעים מפני השחתה שאין ממנה דרך חזרה.